

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 47

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 31 ianuarie 2000

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
32.	— Ordonanță pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 117/1999 privind adoptarea termenilor și condițiilor de participare a României la programele Comunității Europene în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor și la programele de cercetare și activitățile de instruire	1-32

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 117/1999 privind adoptarea termenilor și condițiilor de participare a României la programele Comunității Europene în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor și la programele de cercetare și activitățile de instruire

Având în vedere prevederile art. 76 din Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 1 februarie 1993, și ale Protocolului adițional la Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de altă parte,

în temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și ale art. 1 lit. H pct. 1 din Legea nr. 206/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 117/1999 privind adoptarea termenilor și condițiilor de participare a României la programele Comunității Europene în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor și la programele de cercetare și activitățile de instruire, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 31 august 1999, se completează cu articolul 4 cu următorul cuprins:

„Art. 4. — Decizia nr. 3/99 a Consiliului de asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Decizia

nr. 1999/64/Euratom a Consiliului Uniunii Europene și Decizia nr. 182/1998/CE a Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene sunt prevăzute în anexele nr. 1—3 care fac parte integrantă din prezenta ordonanță.“

Art. II. — Anexele nr. 1—3 la Ordonanța Guvernului nr. 117/1999 vor avea, în mod corespunzător, conținutul anexelor nr. 1—3 care fac parte integrantă din prezenta ordonanță.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

p. Președintele Agenției Naționale
pentru Știință, Tehnologie și Inovare,
Mircea Pușcă

p. Ministru de stat, ministrul afacerilor externe,
Eugen Dijmărescu,
secretar de stat

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 30 ianuarie 2000.
Nr. 32.

ANEXA Nr. 1

ASOCIEREA ÎNTRE ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

— Consiliul de asociere —

RO — UE 1805/99

DECIZIA Nr. 3/99

a Consiliului de Asociere România — Uniunea Europeană

30/06/1999

pentru adoptarea termenilor și condițiilor de participare a României la programele Comunității în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor (1998—2002) și în programele pentru cercetare și activități de instruire (1998—2002)

Consiliul de asociere,

luând în considerare Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, denumit în cele ce urmează *Acordul european*,

luând în considerare Protocolul adițional la Acordul european cu privire la participarea României la programele Comunității și, în mod deosebit, art. 1 și 2 din acesta,

(1) ținând seama că, în conformitate cu art. 1 din Protocolul adițional menționat, România poate participa la programele-cadru, programele specifice și proiectele Comunității sau la alte acțiuni ale Comunității, în particular, în domeniile cercetării și dezvoltării tehnologice;

(2) ținând seama că, la întâlnirea sa de la Luxemburg din 12 și 13 decembrie 1997, Consiliul European a solicitat în Concluziile sale deschiderea anumitor programe ale Comunității (cum ar fi cele din domeniul cercetării) pentru țările candidate, ca o cale de familiarizare a acestora cu politicile și metodele de lucru ale Uniunii, așteptându-se ca fiecare țară candidată să își aducă o contribuție financiară proprie, în continuă creștere (PHARE, dacă va fi necesar, va putea să finanțeze parțial contribuțiile naționale ale statelor solicitante);

(3) ținând seama că, în Concluziile menționate anterior, se solicită, de asemenea, participarea țărilor candidate ca observatori și pentru punctele care le privesc, în comitetele care asistă Comisia în implementarea programelor la care ele contribuie financiar;

(4) ținând seama că prin Decizia nr. 182/1999/CE Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat un program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrații (1998—2002)¹⁾, denumit în continuare *al cincilea program-cadru*;

(5) ținând seama că prin Decizia nr. 1999/64/Euratom, Consiliul Uniunii Europene a adoptat un program-cadru al Comunității Europene pentru Energie Atomică pentru activități de cercetare și instruire (1998—2000)¹⁾, denumit în continuare *al cincilea program-cadru — Euratom*;

¹⁾ JO L 26, 1 februarie 1999, p. 1.

(6) ținând seama că în conformitate cu art. 2 din Protocolul adițional menționat, termenii și condițiile de participare a României la activitățile la care se face referire la art. 1 se decid de Consiliul de asociere, decide:

ARTICOLUL 1

România poate participa la programele specifice ale celui de al cincilea program-cadru și la programele specifice ale celui de al cincilea program-cadru — Euratom, în conformitate cu termenii și condițiile, principiile și regulile stipulate în anexele nr. I, II și, respectiv, III, care constituie parte integrantă a acestei decizii.

ARTICOLUL 2

Această decizie se va aplica pe durata celui de al cincilea program-cadru și a celui de al cincilea program-cadru — Euratom.

ARTICOLUL 3

Această decizie va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare celei în care a fost adoptată.

ANEXA Nr. I

TERMENII ȘI CONDIȚIILE

de participare a României la programele specifice ale celui de al cincilea program-cadru și ale celui de al cincilea program-cadru — Euratom

1. Unitățile de cercetare din România pot participa la toate programele specifice ale celui de al cincilea program-cadru și ale celui de al cincilea program-cadru — Euratom. Oamenii de știință sau unitățile de cercetare din România pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare, în măsura în care acestea nu sunt acoperite de prima poziție de mai sus.

Unitățile de cercetare, la care se face referire în prezenta decizie, vor include: universități, organizații de cercetare, firme industriale, inclusiv întreprinderi mici și mijlocii, sau persoane fizice.

2. Paragraful 1 va implica următoarele:

— participarea unităților de cercetare din România la realizarea tuturor programelor specifice adoptate în cadrul celui de al cincilea program-cadru, în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin „regulile de participare a întreprinderilor, centrelor de cercetare și universităților și de diseminare a rezultatelor cercetării pentru implementarea celui de al cincilea program-cadru al Comunității Europene (1998—2002)“;

— participarea unităților de cercetare din România la realizarea tuturor programelor specifice adoptate în cadrul celui de al cincilea program-cadru — Euratom, în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin „regulile de participare a întreprinderilor, centrelor de cercetare și universităților și de implementare a celui de al cincilea program-cadru — Euratom al Comunității Europene pentru Energie Atomică (1998—2002)“;

— contribuția financiară a României la bugetele programelor adoptate pentru realizarea celui de al cincilea program-cadru și a celui de al cincilea program-cadru — Euratom pe baza raportului între produsul intern brut al României și suma produselor interne brute ale țărilor membre ale Uniunii Europene și al României.

3. Unitățile de cercetare din România care participă la programele de cercetare comunitare vor avea aceleași drepturi și obligații ca și unitățile de cercetare din Comunitate, în ceea ce privește drepturile de proprietate, exploatarea și diseminarea de informații și proprietatea intelectuală rezultând din asemenea participare, în conformitate cu prevederile anexei nr. II.

4. Subcomitetul corespunzător înființat de Consiliul de asociere, în condițiile prevăzute de Acordul european, va

analiza și va evalua, în mod regulat și cel puțin o dată pe an, punerea în aplicare a prezentei decizii.

5. Contribuția financiară a României derivând din participarea la implementarea programelor specifice va fi stabilită proporțional și ca supliment al sumei disponibile, în fiecare an, în bugetul general al Uniunii Europene, pentru repartizarea angajamentelor în scopul onorării obligațiilor financiare ale Comisiei, rezultate din activitățile ce trebuie realizate în formele necesare pentru implementarea, gestionarea și operarea acestor programe.

Factorul de proporționalitate, din care rezultă contribuția României, va fi obținut prin stabilirea unui raport între produsul intern brut al României, la prețul pieței, și suma produselor interne brute ale statelor membre ale Uniunii Europene și României, la prețul pieței. Această proporție va fi calculată pe baza ultimelor date statistice, referitoare la același an, ale Biroului de Statistică al Comunității Europene (Eurostat), disponibile la momentul publicării proiectului de buget preliminar al Uniunii Europene.

Pentru a înlesni participarea sa la programele specifice contribuția României va fi achitată după cum urmează:

1999: contribuția, în concordanță cu factorul de proporționalitate fixat în subparagraful precedent, înmulțit cu 0,4

2000: contribuția, în concordanță cu factorul de proporționalitate fixat în subparagraful precedent, înmulțit cu 0,6

2001: contribuția, în concordanță cu factorul de proporționalitate fixat în subparagraful precedent, înmulțit cu 0,8

2002: contribuția, în concordanță cu factorul de proporționalitate fixat conform celui de al doilea paragraf.

Regulile pentru participarea financiară a Comunității Europene sunt definite în anexa nr. IV la Decizia nr. 182/1999/CE și cele pentru participarea financiară a Euratom în anexa nr. III la Decizia nr. 1999/64/Euratom.

Regulile ce guvernează contribuția financiară a României sunt definite în anexa nr. III la acest document.

6. Fără a prejudicia prevederile paragrafului 3, unitățile de cercetare din România ce participă în cel de al cincilea program-cadru și la cel de al cincilea program-cadru — Euratom, vor avea aceleași drepturi și obligații contractuale

ca unitățile de cercetare din Comunitate, luând în considerare interesele reciproce ale României și ale Comunității.

Pentru unitățile de cercetare din România termenele și condițiile aplicabile pentru trimiterea și evaluarea propunerilor și acelea pentru acordarea și încheierea unor contracte în programele Comunității vor fi identice ca cele aplicabile pentru contractele încheiate în aceleași programe cu unități de cercetare din Comunitate, luând în considerare interesele reciproce ale României și ale Comunității.

Experții români vor fi luați în considerare alături de experții Comunității la selecția evaluatorilor sau a experților din programele de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrații ale Comunității și ca membri ai grupurilor de consiliere și ai altor organisme consultative, care asistă Comisia în implementarea celui de al cincilea program-cadru și a celui de al cincilea program-cadru — Euratom.

O unitate de cercetare din România poate fi coordonarea unui proiect, în aceeași termeni și condiții cu cele aplicabile unităților din Comunitate. În conformitate cu regulile financiare ale Comunității, angajamentele contractuale realizate cu sau de unități de cercetare din România, vor stipula posibilitatea de control și revizie contabilă care se va realiza de către sau sub autoritatea Comisiei și Curții de Conturi. Auditurile financiare se pot efectua cu scopul de a controla veniturile și cheltuielile unor astfel de unități, referitoare la obligațiile contractuale față de Comunitate. În spiritul cooperării și interesului reciproc, autoritățile responsabile ale României vor pune la dispoziție orice asistență rezonabilă și fezabilă, ce poate fi necesară sau de ajutor în acele circumstanțe, pentru a executa astfel de controale sau audituri.

7. România și Comunitatea vor depune toate eforturile, în cadrul acestor prevederi, pentru a facilita mișcarea liberă și rezidența în România și în Comunitate a lucrătorilor din cercetare, participanți la activitățile realizate în cadrul acestei decizii, și pentru a facilita mișcarea transfrontalieră a

bunurilor ce se intenționează a fi folosite în aceste activități.

Activitățile realizate în cadrul prevederilor prezentei decizii vor fi scutite în România de taxele indirecte, taxele vamale, interdicțiile și restricțiile asupra importurilor și exporturilor pentru bunurile și serviciile ce se intenționează a fi folosite în astfel de activități.

8. Reprezentanții României vor participa ca observatori, la punctele de interes pentru ei, în comitetele de program ale celui de al cincilea program-cadru și în Comitetul consultativ al celui de al cincilea program-cadru — Euratom. De asemenea, aceste comitete se vor întâlni în lipsa reprezentanților României în momentul votului. România va fi informată. Participarea, astfel cum se face referire la ea în acest paragraf, va lua aceeași formă ca cea aplicabilă participanților din statele membre, inclusiv pentru procedurile de obținerea de informații și documentații.

9. România și Comunitatea pot proceda la încetarea activităților desfășurate în cadrul acestei decizii, oricând după scurgerea a 12 luni, după notificarea în scris în acest sens. Proiectele și activitățile în curs la data încetării valabilității vor continua până la încheierea lor, cu respectarea condițiilor menționate în această decizie.

În cazul în care Comunitatea ar decide să revizuiască unul sau mai multe programe comunitare, activitățile din cadrul acestei decizii ar putea înceta în condiții de înțelegere reciprocă. Conținutul exact al programului revizuit trebuie să fie notificat României în decurs de o săptămână de la adoptarea sa de către Comunitate. România și Comunitatea trebuie să își notifice reciproc orice intenție de încetare a activităților din cadrul acestei decizii în decurs de o lună de la adoptarea deciziei Comunității.

În condițiile în care Comunitatea adoptă un nou program-cadru multianual pentru activități de cercetare, dezvoltare și demonstrații și/sau pentru activități de cercetare și instruire, Consiliul de asociere poate decide termenii și condițiile pentru participarea României.

ANEXA Nr. II

PRINCIPIILE

acordării drepturilor de proprietate intelectuală

Drepturile de proprietate intelectuală (PI) create sau furnizate în cadrul acestei decizii trebuie să fie acordate astfel cum se prevede în cadrul acestei anexe.

I. Aplicabilitatea

Această anexă este aplicabilă pentru cercetarea în comun, realizată în condițiile acestei decizii (denumită în continuare *cercetare comună*) cu excepția a ceea ce s-a convenit altfel între România și Comunitate (denumite în continuare *părțile*).

II. Proprietatea, acordarea și exercitarea drepturilor

1. În sensul acestei decizii, *proprietatea intelectuală*, denumită în cele ce urmează *PI*, va avea înțelesul din art. 2 din convenția prin care se înființează Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, semnată la Stockholm, la 14 iulie 1967.

2. Această anexă se referă la acordarea drepturilor, intereselor și indemnizațiilor părților și participanților

acestora. Fiecare parte și participanții săi trebuie să se asigure că cealaltă parte și participanții săi pot obține drepturi de proprietate intelectuală acordate ei, în concordanță cu această anexă. Această anexă nu trebuie să modifice sau să prejudicieze în nici un alt fel acordarea drepturilor, intereselor și redevențelor dintre o parte și conaționali sau participanții săi, care trebuie să fie determinate de legi și practici aplicabile fiecărei părți.

3. Următoarele principii vor fi aplicate și vor fi incluse în aranjamentele contractuale:

a) protecția adecvată a proprietății intelectuale. Părțile, agențiile lor și/sau participanții lor, după caz, vor lua măsuri pentru a se notifica reciproc, într-un timp rezonabil cu privire la crearea oricărei proprietăți intelectuale decurgând din această decizie sau privind implementarea aranjamentelor și pentru a căuta protecție pentru o astfel de proprietate intelectuală în timp util;

b) luarea în considerare a contribuției părților sau participanților lor în determinarea drepturilor și intereselor părților și participanților;

c) exploatarea eficientă a rezultatelor;

d) tratamentul nediscriminatoriu al participanților celeilalte părți comparativ cu tratamentul acordat participanților proprii;

e) protecția informației de afaceri confidențiale.

4. Participanții trebuie să dezvolte în comun un Plan de management tehnologic (PMT) referitor la proprietate și folosință, inclusiv publicarea informației și proprietății intelectuale care vor fi create în cursul cercetării în comun. Caracteristicile indicative ale Planului de management tehnologic sunt conținute în apendicele la această anexă. Planul de management tehnologic trebuie să fie aprobat de către agenția finanțatoare responsabilă sau de departamentul părții implicate în finanțarea cercetării, înainte de finalizarea contractelor de cooperare în cercetare și dezvoltare, la care acesta se atașează.

Planurile de management tehnologic trebuie să fie elaborate ținând seama de scopurile cercetării în comun, de contribuțiile financiare sau de altă natură ale părților sau participanților, de avantajele și dezavantajele licențierii teritoriale sau pe domenii de utilizare, de solicitările impuse de legile aplicabile, inclusiv acelea ale părților referitoare la drepturile de proprietate intelectuală și la alți factori apreciați ca adecvați de către participanți. Drepturile și obligațiile referitoare la cercetarea generată de cercetătorii vizitatori în ceea ce privește proprietatea intelectuală trebuie, de asemenea, să se regăsească în planurile de management tehnologic.

5. Informația sau proprietatea intelectuală creată în timpul cercetării comune și care nu se regăsește în Planul de management tehnologic trebuie să fie acordată cu aprobarea părților, în concordanță cu principiile stabilite în Planul de management tehnologic. În caz de dezacord, o astfel de informație sau proprietate intelectuală trebuie să fie deținută în comun de către toți participanții implicați în cercetarea comună din care au rezultat informația și proprietatea intelectuală. Fiecare participant la care se referă această prevedere trebuie să aibă dreptul de a utiliza această informație sau proprietate intelectuală pentru propria exploatare comercială, fără limitări geografice.

6. Fiecare parte trebuie să asigure că cealaltă parte și participanții ei pot avea drepturi la proprietatea intelectuală acordată lor, în concordanță cu aceste principii.

7. Păstrându-se condițiile de concurență în zonele aflate sub incidența acestei decizii, fiecare parte trebuie să se străduiască să asigure ca drepturile, obținute ca urmare a acestei decizii și a aranjamentelor făcute în cadrul ei, se exercită astfel încât să încurajeze, în mod deosebit, (i) diseminarea și folosirea informației create, dezvăluite sau accesibile în condițiile acestei decizii și (ii) adoptarea și implementarea standardelor internaționale.

8. Încetarea acestei cooperări nu va afecta drepturile și obligațiile din această anexă.

III. Convenții internaționale

Proprietății intelectuale aparținând părților sau participanților lor trebuie să i se acorde tratamentul prevăzut în convențiile internaționale relevante aplicabile părților, inclusiv în Acordul TRIPS (Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală, administrat de către Organizația Mondială a Comerțului), precum și în Convenția de la Berna (Paris, Act 1971) și Convenția de la Paris (Stockholm, Act 1967).

IV. Lucrările literar-științifice

Fără să prejudicieze secțiunea V și în lipsa altor prevederi ale Planului de management tehnologic, publicarea rezultatelor cercetării trebuie făcută, în comun, de către părțile sau participanții la această cercetare în comun. Următoarele proceduri trebuie aplicate în conformitate cu regulile generale anterioare.

1. În cazul publicării de către o parte sau de un organism public al acelei părți a materialelor științifice și tehnice, articolelor, rapoartelor, cărților, incluzând material video și software, provenite din cercetarea comună ca urmare a acestei decizii, cealaltă parte va avea dreptul la o licență neafectată de redevențe, fără limitare teritorială, neexclusivă, irevocabilă pentru a traduce, reproduce, adapta, transmite și distribui public astfel de lucrări.

2. Părțile trebuie să garanteze că lucrările literare cu caracter științific, provenite din cercetarea comună în condițiile acestei decizii și publicate de editori independenți, vor fi diseminate cât mai larg posibil.

3. Toate copiile unei lucrări protejate prin regimul drepturilor de autor, pentru a fi distribuite public și pregătite în conformitate cu această prevedere, trebuie să indice numele autorului sau autorilor lucrării, dacă autorul nu și-a precizat în mod explicit dorința de a nu fi nominalizat. Ele trebuie, de asemenea, să pună în evidență sprijinul cooperativ al părților.

V. Informații nedifuzabile

A. Informații nedifuzabile cu caracter documentar

1. Fiecare parte, agențiile sale sau participanții săi, după cum este cazul, trebuie să identifice în mod corespunzător, cât mai curând posibil și preferabil în cadrul Planului de management tehnologic, informația care doare să rămână nedezvăluită, ținând seama, între altele, de următoarele criterii:

a) confidențialitatea informației, în sensul că aceasta nu este general cunoscută sau ușor accesibilă prin mijloace legale experților în domeniu, fie luată ca un întreg, fie într-o configurație precisă sau într-un ansamblu de componente;

b) valoarea comercială reală sau potențială a informației, în virtutea confidențialității ei;

c) protecția anterioară a informației, în sensul că aceasta a fost supusă unor măsuri rezonabile ale unui control legal în circumstanțele respective, luate de către persoana legal responsabilă pentru control, cu scopul de a se menține confidențialitatea ei.

Părțile, agențiile lor și participanții lor, după cum este cazul, pot în anumite cazuri conveni ca, dacă nu este altfel indicat, informația furnizată în parte sau în totalitate, schimbată sau creată în cursul cercetării în comun, să nu fie dezvăluită.

2. Fiecare parte va asigura că ea sau participanții săi identifică, în mod clar, informația nedifuzabilă, de exemplu prin marcarea corespunzătoare sau prin precizarea unei mențiuni restrictive. Acest lucru este valabil, de asemenea, pentru orice reproducere a informației respective, în întregime sau parțial.

O parte și un participant care primesc o informație nedifuzabilă trebuie să respecte natura privilegiată a acesteia. Aceste limitări nu vor mai fi valabile când informația este dezvăluită de către proprietar în domeniul public.

3. Informația nedifuzabilă, comunicată conform acestei decizii, poate fi diseminată de către partea primitoare sau organizațiile acesteia persoanelor din interior sau angajate

de partea primitoare sau organizația autorizată pentru scopuri specifice în cadrul cercetării comune, cu condiția ca orice informație nedifuzabilă, astfel diseminată, să se facă în conformitate cu un acord de confidențialitate și imediat recunoscut ca atare, așa cum este precizată mai sus.

4. Cu consimțământul anterior scris al părții care oferă informație nedifuzabilă, partea primitoare poate disemina o astfel de informație nedifuzabilă mai larg decât este prevăzut în paragraful 3 de mai sus. Părțile trebuie să coopereze în dezvoltarea procedurilor de solicitare și obținere a consimțământului anterior, scris, pentru o astfel de diseminare largă, și fiecare parte va oferi o astfel de aprobare în măsura permisă de politicile, reglementările și legile ei interne.

B. Informația nedifuzabilă fără caracter documentar

Informația nedifuzabilă fără caracter documentar sau altă informație confidențială, furnizată în cadrul seminariilor și al altor întâlniri organizate în cadrul acestei decizii, sau informația provenită prin angajarea de personal, folosirea

facilităților sau din proiecte comune trebuie să fie tratată de către părți sau de participanții lor în conformitate cu principiile specificate pentru informația documentară din cadrul acestei decizii; aceasta se bazează totuși pe înțelegerea ca primitorul unei astfel de informații nedifuzabile sau al altor informații confidențiale ori privilegiate să fi fost informat asupra caracterului confidențial al informației comunicate, în momentul în care s-a făcut o astfel de comunicare.

C. Controlul

Fiecare parte trebuie să se străduiască să asigure că informația nedifuzabilă, primită de ea în cadrul acestei decizii, va fi controlată așa cum se prevede prin aceasta. Dacă una dintre părți își dă seama că va fi sau se poate aștepta în mod rezonabil să devină incapabilă să respecte obligațiile de nediseminare prevăzute la secțiunile A și B de mai sus, va informa imediat cealaltă parte. Ulterior, părțile trebuie să se consulte pentru a stabili o cale de acțiune corespunzătoare.

APENDICE

Aspecte indicative ale Planului de management tehnologic (PMT)

Planul de management tehnologic reprezintă un acord specific care se încheie între participanți cu privire la realizarea cercetării în comun și la drepturile și obligațiile respective ale participanților.

În ceea ce privește proprietatea intelectuală, Planul de management tehnologic se va referi în mod normal, printre altele, la drepturile de proprietate, protecție, drepturile utili-

zatorilor pentru scopuri de cercetare și dezvoltare, exploatare și diseminare, inclusiv aranjamente pentru publicarea în comun, drepturile și obligațiile cercetătorilor-vizitatori și la procedurile de soluționare a neînțelegerilor. Planul de management tehnologic poate, de asemenea, să se refere la informațiile generale și de detaliu, la licențiere și la rezultatele ce urmează a fi furnizate.

ANEXA Nr. III

REGULI

privind contribuția financiară a României specificată în anexa nr. I paragraful 5

1. Comisia Comunităților Europene va comunica României și va informa subcomitetul la care se face referire în anexa nr. I paragraful 4 cu privire la o asemenea comunicare, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de data de 1 septembrie a fiecărui an financiar, următoarele informații împreună cu materiale de fundamentare relevante:

— sumele repartizate, în baza declarației de cheltuieli a proiectului preliminar de buget al Comunităților Europene, corespunzător celui de al cincilea program-cadru și celui de al cincilea program-cadru — Euratom,

— contribuția estimată, derivată din proiectul preliminar de buget, corespunzător participării României la cel de al cincilea program-cadru și la cel de al cincilea program-cadru — Euratom.

Totuși, în scopul simplificării procedurilor bugetare interne, serviciile Comisiei vor furniza valorile indicative corespunzătoare până la data de 30 mai a fiecărui an.

O dată ce bugetul general a fost definitiv adoptat Comisia va comunica României, în cadrul declarației de cheltuieli care corespunde participării României, sumele menționate în primul subparagraf.

2. Comisia va emite, până cel mai târziu la data de 1 ianuarie și, respectiv, 15 iunie ale fiecărui an financiar, o

solicitare de fonduri către România, corespunzătoare contribuției sale ce îi revine în baza acestei decizii. Aceste solicitări de fonduri vor prevedea plățile, după cum urmează:

— a șase douăsprezecimi din contribuția României, cel mai târziu la data de 20 februarie;

— și a șase douăsprezecimi din contribuția sa, cel mai târziu la data de 15 iulie.

Cele șase douăsprezecimi, care se cuvin să fie plătite cel mai târziu la data de 20 februarie, sunt calculate pe baza sumei specificate în declarația de venituri din proiectul preliminar de buget: regularizarea sumei astfel plătite se va face o dată cu plata celor șasedouăsprezecimi, nu mai târziu de 15 iulie.

Pentru primul an de aplicare a acestei decizii Comisia va emite o primă solicitare de fonduri în termen de 30 de zile de la intrarea ei în vigoare. În cazul lansării acestei solicitări după 15 iunie, se va stipula plata a douăsprezece douăsprezecimi din contribuția României în termen de 30 de zile, calculate pe baza sumelor specificate în declarația de venituri a bugetului.

Contribuția României va fi exprimată și plătită în euro.

România va plăti contribuția sa prevăzută în această decizie corespunzător planificării din acest paragraf. Orice întârziere a plății va duce la plata unei dobânzi având o rată egală cu rata interbancară lunară oferită (IBOR), exprimată în euro, cotate de Asociația Internațională a dealerilor de Swap din pagina ISDA a Reuters. Această rată va fi majorată cu 1,5% pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se va aplica pentru întreaga perioadă de întârziere. Totuși dobânda va fi datorată doar în cazul în care contribuția este plătită după mai mult de 30 de zile de la datele planificate menționate la acest paragraf.

Costurile de călătorie realizate de reprezentanții și experții din România pentru a participa la întâlnirile de lucru ale grupurilor și organismelor la care se face referire în anexa nr. 1 paragraful 6 și ale comitetelor la care se face referire în paragraful 8 al acesteia și cele implicate de aplicarea celui de al cincilea program-cadru și celui de al cincilea program-cadru — Euratom vor fi rambursate de către Comisie pe aceleași baze și în conformitate cu procedurile curente în vigoare pentru reprezentanții și experții din statele membre ale Uniunii Europene.

3. Contribuția financiară a României la cel de al cincilea program-cadru și la cel de al cincilea program-cadru — Euratom, în conformitate cu anexa nr. 1 paragraful 5, va rămâne în mod normal neschimbată pentru anul financiar în discuție.

Comisia, la momentul închiderii conturilor privind fiecare an financiar (n), în cadrul stabilirii contului de venituri și cheltuieli, va proceda la regularizarea conturilor în ceea ce privește participarea României, luând în considerare modificările care au avut loc, fie prin transferuri, anulări de plată, reportări, dezangajări sau prin suplimentări ori modificări ale bugetelor pe parcursul anului financiar. Această

regularizare se va face cu ocazia celei de-a doua plăți pentru anul (n+1). Se vor face rectificări ulterioare în fiecare an până în iulie 2006.

Plata de către România va fi creditată către programele Comunității sub formă de intrări bugetare repartizate capitolului bugetar corespunzător din declarația de venituri din cadrul bugetului general al Comunității Europene.

La administrarea sumelor repartizate se vor aplica regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunității Europene.

4. Până cel mai târziu la data de 31 mai ale fiecărui an financiar (n+1) va fi pregătită și transmisă României spre informare, în conformitate cu formatul contului de venituri și cheltuieli al Comisiei, declarația privind sumele estimate a fi angajate pentru cel de al cincilea program-cadru și pentru cel de al cincilea program-cadru — Euratom referitoare la anul financiar anterior (n).

„Declarația comună a României și Comunității Europene

România și Comunitatea Europeană sunt de acord că, în completarea prevederilor acestei decizii a Consiliului de asociere, programele și activitățile de cercetare din România, corespunzătoare celor cuprinse în al cincilea program-cadru al Comunității Europene în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și activități demonstrative (1998—2002) și celor din al cincilea program-cadru al Comunității Europene pentru Energie Atomică pentru activități de cercetare și formare (1998—2002), vor fi deschise unităților de cercetare din Comunitatea Europeană și că în acest scop va avea loc un schimb de scrisori între România și Comunitatea Europeană.“

Întocmită la Bruxelles la 30 iunie 1999.

Președinte,
J. Fischer

G. Scaramucci

Secretari,

R. Serban

ANEXA Nr. 2

CONSILIUL

DECIZIA CONSILIULUI

din 22 decembrie 1998

**referitoare la al cincilea program-cadru al Comunității Europene
pentru Energie Atomică (Euratom) pentru cercetare și activități de instruire (1998—2002)**

(1999/64/Euratom)

Consiliul Uniunii Europene, având în vedere Tratatul stabilind Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică și, în particular, art. 7 despre aceasta,

având în vedere propunerea Comisiei¹⁾,
având în vedere opinia Parlamentului European²⁾,
având în vedere opinia Comitetului Economic și Social³⁾,

(1) ținând seama că un program-cadru multianual, acoperind toate activitățile de cercetare, incluzând activități demonstrative și activități de instruire în domeniul energiei nucleare, de implementat prin mijloacele programelor de cercetare și instruire, poate fi adoptat urmărind art. 7 din tratat;

(2) ținând seama că a fost considerată corespunzătoare adoptarea, pentru perioada cuprinsă între 1998 și 2002, a unui nou program-cadru, în scopul de a asigura continuitatea cercetării și a activităților de instruire în domeniul energiei nucleare;

¹⁾ JO C 173, 7 iunie 1997, p. 30 și JO C 291, 25 septembrie 1997, p. 16.

²⁾ JO C 14, 19 ianuarie 1998, p. 59.

³⁾ JO C 355, 21 noiembrie 1997, p. 38.

(3) ținând seama că în concordanță cu art. 4(2) din Decizia Consiliului nr. 94/268/Euratom din 26 aprilie 1994 referitoare la programul-cadru al activităților comunitare în domeniul cercetării și instruirii pentru Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (între 1994 și 1998)¹⁾, Comisia este solicitată să aibă o evaluare externă conducând la un management și progresând cu activitățile comunitare desfășurate în timpul celor 5 ani precedând această evaluare, înaintea prezentării propunerii ei pentru cel de al cincilea program-cadru; ținând seama că această evaluare, concluziile acesteia și comentariile Comisiei au fost comunicate Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social;

(4) ținând seama că cercetarea în domeniul energiei nucleare a Comunității Europene pentru Energie Atomică trebuie să reflecte contextul curent al nevoii de a dezvolta în siguranță și acceptabil sisteme energetice sigure și acceptabile care respectă standardele și mediul și sunt competitive în termeni de costuri de producție;

(5) ținând seama că cel de al cincilea program-cadru trebuie să se focalizeze asupra unui număr limitat de aspecte; ținând seama că aceste activități, în contextul activităților indirecte, trebuie să fie implementate prin: „acțiuni-cheie”, care reunesc împreună activități (plecând de la cercetare de bază, incluzând-o pe cea aplicativă și cercetarea generică, până la dezvoltare și demonstrații) într-un tot coerent, în scopul de a le concentra din punct de vedere strategic pe probleme și provocări europene comune; cercetarea și activități de dezvoltare tehnologică de natură generică; și activități pentru a încuraja folosirea optimă a infrastructurilor de cercetare și creșterea accesului la acestea;

(6) ținând seama că, mai mult decât atât, cel de al cincilea program-cadru trebuie să includă, în plus față de aspectele tematice, aspecte orizontale acoperind cooperarea cu statele terțe și cu organizațiile internaționale, diseminarea și exploatarea rezultatelor cercetării și activităților de instruire și instruirea și mobilitatea cercetătorilor;

(7) ținând seama că această abordare presupune întreținerea și întărirea potențialului de excelență științifică și tehnologică, existentă în comunitate, ținând seama în mod absolut de eforturile principalilor ei parteneri internaționali;

(8) ținând seama că cooperarea cu toate statele terțe și cu organizațiile internaționale trebuie să crească în particular, pentru urmărirea obiectivului de folosire pașnică a energiei nucleare; ținând seama că este necesar ca Comunitatea să continue să joace un rol internațional important în domeniul securității fisionii nucleare, în particular cu privire la țările din Europa Centrală și de Est și la statele care provin din fosta Uniune Sovietică; ținând seama că este, de asemenea, important să se continue, acolo unde este cazul, activitățile de cooperare internațională cu statele terțe în domeniul fuziunii termonucleare controlate;

(9) ținând seama că, conform art. 4(1) din tratat, activitățile de cercetare și instruire comunitare în domeniul nuclear trebuie să aibă ca scop acțiunea complementară din statele membre; ținând seama că acțiunea comunitară trebuie să facă posibilă aducerea împreună a valorii adăugate la eforturile desfășurate în statele membre;

(10) ținând seama că un volum financiar de referință, în înțelesul pct. 2 al Declarației Parlamentului European, Consiliului și Comisiei din 6 martie 1995²⁾, este inclus în această decizie pentru întreaga durată a programului-cadru, fără să fie afectată astfel puterea autorităților bugetare, așa cum sunt definite prin tratat;

(11) ținând seama că volumul financiar de referință al celui de al cincilea program-cadru va trebui să fie revizuit, noile state membre ar trebui să acceadă înainte de expirarea programului-cadru;

(12) ținând seama că participarea Comunității la programul-cadru trebuie să corespundă perspectivelor financiare în vigoare pentru toată perioada programului; ținând seama că bugetul trebuie considerat ca un fapt că o nouă perspectivă financiară va fi negociată în timpul celui de al cincilea program-cadru; ținând seama că volumul financiar de referință este inconsistent cu volumul disponibil pentru cercetare în cadrul perspectivei financiare în vigoare sau, dacă nu există o perspectivă financiară în vigoare, va fi necesar să se decidă asupra unui nou volum financiar de referință, în condițiile prevăzute în tratat; ținând seama că trebuie să existe aranjamente echivalente pentru programele de cercetare și instruire; ținând seama că, în absența unor astfel de aranjamente, programele de cercetare și instruire nu ar putea fi implementate, atâta timp cât ele sunt lipsite de o bază legală pentru cheltuielile pe care le-au prevăzut;

(13) ținând seama că criteriile care au fost stabilite pentru a alege domeniile acoperite de cel de al cincilea program-cadru și obiectivele științifice și tehnologice corespunzătoare trebuie să țină seama de principiile mai sus menționate; ținând seama că acele criterii ar trebui, de asemenea, să fie aplicate consistent în implementarea celui de al cincilea program-cadru, în scopul de a asigura consistența;

(14) ținând seama că centrele comune de cercetare (JRC) vor implementa acțiuni directe de cercetare prin activități de sprijin științifice și tehnice și de cercetare cu un caracter instituțional, acolo unde dețin o expertiză specială sau chiar unică și facilități în cadrul Comunității ori unde au fost mandatate cu activități necesare pentru încadrarea și implementarea politicilor comunitare și a sarcinilor decurgând din obligațiile Comisiei de a respecta tratatul și care solicită imparțialitatea JRC; ținând seama că, în plus, JRC va participa, progresiv într-o abordare competitivă, în contextul consoțiilor, pentru desfășurarea activităților de cercetare și instruire;

(15) ținând seama că raportul anual care trebuie trimis Consiliului, ca urmare a art. 7 din tratat, trebuie, de asemenea, să fie trimis de către Comisie Parlamentului European; ținând seama că, în concordanță cu recomandările de a implementa, în spiritul transparenței și al unui management eficient și clar, aranjamentele ar trebui, de asemenea, adoptate pentru examinarea sistematică a stadiului celui de al cincilea program-cadru și evaluării sale;

(16) ținând seama că, în scopul de a asigura consistența între activitățile de cercetare desfășurate în cadrul Tratatului Euratom și acelea desfășurate în cadrul Tratatului stabilind Comunitatea Europeană, Decizia referitoare la programul-cadru al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative ar trebui adoptată în același timp și pentru aceeași perioadă ca și acest program-cadru;

(17) ținând seama că Comitetul Științific și Tehnic a fost consultat de către Comisie și a transmis opiniile sale, a decis următoarele:

1) JO L 115, 6 mai 1994, p. 31. Decizia așa cum a fost ea amendată prin Decizia nr. 96/253/Euratom (JO L 86, 4 aprilie 1996, p. 7).

2) JO C 102, 4 aprilie 1996, p.4.

ARTICOLUL 1

1. Un program-cadru multianual pentru toate activitățile de cercetare, incluzând activități demonstrative și activități de instruire în domeniul energiei nucleare, denumit în continuare *al cincilea program-cadru*, este adoptat aici pentru perioada cuprinsă între 1998 și 2002.

2. Cel de al cincilea program-cadru trebuie să acopere domeniul fuziunii termonucleare controlate și al sistemelor energetice legate de fisiunea nucleară, precum și pe acela al utilizării industriale și medicale a radiației și surselor naturale de radiație.

Aceste domenii trebuie să cuprindă, în plus față de aspectele tematice, aspecte orizontale referitoare la cooperarea cu țările terțe și organizațiile internaționale, diseminarea și exploatarea rezultatelor cercetării și activităților de instruire și stimularea instruirii și mobilității cercetărilor din Comunitate.

3. Criteriile pentru selectarea domeniilor precizate în paragraful 2 și a obiectivelor corespunzătoare sunt prezentate în anexa nr. I. Ele se aplică pentru implementarea celui de al cincilea program-cadru.

4. Liniile generale ale domeniilor menționate mai înainte, obiectivele lor științifice și tehnologice și prioritățile corespunzătoare sunt prezentate în anexa nr. II.

5. Activitățile desfășurate în cel de al cincilea program-cadru trebuie să fie strâns coordonate, acolo unde este cazul, cu activitățile din domeniul cercetării energetice descrise în cel de al cincilea program-cadru al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (între 1998 și 2002), cu respectarea integrală a naturii legale independente ale acestor două programe.

ARTICOLUL 2

1. a) Volumul financiar de referință pentru implementarea acestui program-cadru pentru perioada 1998–2002 va fi de 1.260 milioane ecu, din care 788 milioane ecu trebuie să fie pentru fuziune termonucleară și 281 milioane ecu trebuie să fie pentru JRC.

Din acest volum:

— 310 milioane ecu sunt pentru perioada între 1998–1999;

— 950 milioane ecu sunt pentru perioada 2000–2002.

b) Suma de 950 milioane ecu va trebui să fie prevăzută pentru a fi confirmată dacă este în concordanță cu perspectivele financiare în vigoare în perioada dintre 2000 și 2002. În cazul unei noi perspective financiare în vigoare, această condiție trebuie îndeplinită numai dacă:

— perspectiva financiară indică partea din cheltuieli disponibilă pentru cercetare; și

— această parte permite o participare a Comunității de 950 milioane ecu în perioada dintre 2000 și 2002.

c) Dacă imaginea celor 950 milioane ecu nu este în concordanță cu perspectiva financiară în vigoare în perioada dintre 2000 și 2002 sau dacă nu există perspectiva financiară în vigoare în acești ani, Consiliul, acționând în condițiile art. 7 din tratat, trebuie:

— să stabilească un nou volum financiar de referință;

— să adapteze sumele prevăzute ca necesare pentru programe de cercetare și de instruire, la care se referă art. 3, precum și pentru a asigura concordanța lor cu noua sumă de referință.

În funcție de deciziile prevăzute la primul și al doilea alineat, programele de cercetare și instruire nu trebuie implementate în afara obligațiilor prevăzute în primul alineat al celui de-al doilea subparagraf al subparagrafului a).

2. Sumele menționate la paragraful 1 vor constitui subiectul revizuirii în cazul în care noi state vor deveni membre înainte de terminarea programului-cadru.

ARTICOLUL 3

1. Cel de al cincilea program-cadru trebuie să fie implementat prin două programe de cercetare și instruire, dintre care unul specific pentru JRC.

Fiecare program de cercetare și instruire trebuie să specifice obiectivele sale precise cu privire la liniile obiectivelor științifice și tehnologice prevăzute în anexa nr. II, să definească regulile detaliate pentru implementarea lor, să fixeze durata lor și să ofere mijloacele necesare.

Comisia va stabili și va publica, pe responsabilitate proprie, un manual detaliat pentru liniile directoare și procedurile operaționale pentru selecția activităților de cercetare și instruire.

2. Implementarea celui de al cincilea program-cadru poate conduce, acolo unde este necesar, la programe suplimentare. Poate, de asemenea, să conducă la încheierea de acorduri cu țările terțe sau organizațiile internaționale, în înțelesul art. 101 din tratat.

ARTICOLUL 4

Regulile detaliate pentru participarea financiară a Comunității Europene pentru Energie Atomică la cel de al cincilea program-cadru trebuie să fie cele specificate în conformitate cu prevederile speciale referitoare la estimările pentru cercetare și dezvoltare tehnologică din Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, astfel cum sunt menționate în anexa nr. III la această decizie.

ARTICOLUL 5

1. Comisia trebuie să monitorizeze continuu și sistematic, în fiecare an, cu ajutorul unor experți calificați independenți, implementarea celui de al cincilea program-cadru și a programelor sale de cercetare și instruire, în lumina criteriilor stabilite în anexa nr. I și în cadrul obiectivelor științifice și tehnologice stabilite în anexa nr. II. Trebuie să evalueze, în particular, dacă aceste obiective, priorități și resurse financiare sunt corespunzătoare cu noua situație. Unde este cazul, Comisia trebuie să transmită propuneri de adaptare sau de suplimentare a programului-cadru și/sau a programelor de cercetare și instruire, ținând seama de rezultatele acestei evaluări.

2. Înainte de trimiterea propunerii ei pentru cel de al șaselea program-cadru Comisia trebuie să realizeze o evaluare externă condusă de experți independenți, cu calificare înaltă, a implementării activităților în domeniile de referință prevăzute la art. 1(2), desfășurate în timpul celor 5 ani precedând această evaluare, în lumina criteriilor stabilite în anexa nr. I, obiectivelor științifice și tehnologice, stabilite în anexa nr. II, și implementării deciziei prin programele de cercetare și instruire pe care se bazează. Comisia trebuie să comunice concluziile privind această evaluare, împreună cu comentariile sale, Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social.

3. Experții independenți calificați, la care se referă paragrafele 1 și 2, trebuie să fie aleși, pe baza expertizei lor și a aptitudinilor personale, de către Comisie, care trebuie să țină seamă, de o manieră echilibrată, de actorii diferiți ai cercetării.

Ca urmare a numirii lor, Comisia trebuie să facă cunoscută lista completă a experților și calificările lor individuale.

4. Comisia trebuie să informeze în mod regulat Parlamentul European și Consiliul asupra progresului general al implementării programului-cadru și a programelor specifice. În particular, Comisia trebuie să trimită un raport Parlamentului European și Consiliului la începutul fiecărui an. Raportul trebuie să acopere, în particular, activitățile de

cercetare și de instruire desfășurate în timpul anului precedent și programul de lucru pentru anul în curs.

ARTICOLUL 6

La mijlocul perioadei celui de al cincilea program-cadru Comisia trebuie să analizeze stadiul programului și să trimită Parlamentului European și Consiliului, pe baza evaluării diferitelor programe de cercetare și instruire, o comunicare însoțită, dacă este cazul, de o propunere către Consiliu pentru adaptarea acestei decizii.

Bruxelles, 22 decembrie 1998.

Pentru Consiliu,

C. Einem,
președinte

ANEXA Nr. I

CRITERIILE

pentru selectarea domeniilor și a obiectivelor

1. Politica de cercetare a Comunității Europene pentru Energie Atomică în domeniul energiei nucleare este îndreptată spre întărirea bazei științifice și tehnologice a industriei civile nucleare a Comunității și încurajarea ei pentru a deveni mai competitivă la nivel internațional promovând, în același timp, toate activitățile de cercetare și instruire estimate a fi necesare pentru implementarea politicilor stabilite în Tratatul EAEC. De asemenea, trebuie să contribuie la promovarea calității vieții cetățenilor din Comunitate și la dezvoltarea durabilă a Comunității ca întreg, incluzând și aspectele ecologice. Implementarea ei este bazată pe cele două principii: al excelenței științifice și tehnologice și al relevanței pentru obiectivele mai sus menționate.

Mai mult, în urmărirea unei abordări cost-beneficiu dictate de alocarea optimă a finanțării publice europene și în concordanță cu principiul subsidiarității, temele din cadrul celui de al cincilea program-cadru și obiectivele corespunzătoare vor fi selectate pe baza faptului că Comunitatea va acționa numai dacă și în măsura în care obiectivele nu pot fi în mod suficient atinse de către statele membre.

2. În aplicarea principiilor precedente programul-cadru va fi definit pe baza unui set comun de criterii, împărțite în 3 categorii:

— criterii legate de „valoarea adăugată” a Comunității și principiul subsidiarității:

- nevoia de a stabili o „masă critică” în termeni umani și financiari, în particular prin combinarea expertizei complementare și resurselor disponibile în diferite state membre;
- contribuția semnificativă la implementarea uneia sau mai multor politici comunitare;

- abordarea problemelor apărute la nivel comunitar sau a problemelor legate de aspectele de standardizare ori a problemelor privitoare la dezvoltarea în zona europeană,

astfel încât să se selecteze numai obiectivele care sunt mai eficiente de urmărit la nivel comunitar prin mijloacele activităților de cercetare conduse la acest nivel;

— criterii legate de obiective sociale:

- îmbunătățirea situației locurilor de muncă;
- promovarea calității vieții și sănătății;
- conservarea mediului,

cu scopul de a atinge obiectivele sociale majore ale Euratom, reflectând așteptările și preocupările cetățenilor săi;

— criterii legate de dezvoltarea economică și perspectivele științifice și tehnologice:

- domenii care sunt în dezvoltare și determină perspective favorabile de creștere;
- domenii în care întreprinderile Comunității pot și trebuie să devină mai competitive;
- domenii în care perspectivele progresului semnificativ din punct de vedere științific și tehnologic sunt deschise, oferind posibilitatea pentru diseminarea și exploatarea rezultatelor pe termen mediu și lung,

cu scopul de a contribui la armonizarea și dezvoltarea durabilă a Comunității ca un întreg.

3. Aceste criterii vor fi folosite și suplimentate, unde este necesar, pentru implementarea celui de al cincilea program-cadru, în scopul de a defini programele de cercetare și instruire și de a selecta activitățile de cercetare, incluzând activitățile demonstrative și activitățile de instruire. Cele 3 categorii de criterii vor fi aplicate simultan și trebuie să fie îndeplinite și chiar se pot extinde în mod diferit de la caz la caz.

LINIILE GENERALE

ale obiectivelor științifice și tehnologice ale domeniilor

Energia nucleară oferă mai mult de 35% din electricitatea produsă în cadrul Comunității Europene. Ea aduce o contribuție semnificativă la politicile de diversificare a surselor de energie și la reducerea în ansamblu a emisiilor de CO₂.

Eforturile de dezvoltare a securității sistemelor de energie nucleară pot întări, pe termen scurt și mediu, competitivitatea industrială a Comunității, prin punerea în valoare a avansului tehnologic european. Pe termen lung, tehnologiile cu perspective promițătoare necesită eforturi de cercetare considerabile la nivelul Comunității și în lume. Minimalizând expunerea radiației de la toate sursele, incluzând expunerile medicale și radiația naturală, se va îmbunătăți calitatea vieții și sănătății și va ajuta la problemele de mediu cărora se adresează.

I. Domeniile și organizarea celui de al cincilea program-cadru

1. Cel de al cincilea program-cadru va acoperi fuziunea nucleară controlată, fisiunea nucleară, precum și folosirea industrială și medicală a radiației și surselor naturale de radiație.

2. Cu privire la aspectele tematice, programul-cadru va fi axat pe:

a) acțiuni-cheie

Acțiunile-cheie vor fi orientate pe probleme și definite clar, în conformitate cu criteriile, și vor fi în mod special orientate spre obiectivele fiecărui program și către rezultatele dorite, ținând seama, unde este cazul, de punctele de vedere ale utilizatorilor. Vor avea o clară focalizare europeană. *Acțiunea-cheie* este privită ca un grup de proiecte mari și mici, de cercetare aplicată, generică și, unde este cazul, fundamentală, orientate direct către o problemă sau provocare europeană, neexcluzând și aspectele globale.

Activitățile de cercetare realizate în acest context vor integra întregul spectru de activități și discipline necesare pentru atingerea obiectivelor plecând de la cercetarea fundamentală până la dezvoltare și demonstrații. Se va acorda atenție și legăturilor corespunzătoare cu inițiative naționale și internaționale (incluzând cadre europene complementare de cercetare și dezvoltare tehnologică);

b) activități de cercetare și dezvoltare tehnologice de natură generică

Aceste activități, care sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor programului, vor fi realizate într-un număr limitat de domenii neacoperite de acțiunile-cheie. Ele vor fi complementare acțiunilor-cheie. Scopul principal este de a ajuta Comunitatea Europeană să mențină și să îmbunătățească capacitatea sa științifică și tehnologică în acele domenii ale cercetării care să permită accesul la tehnologii care vor fi folosite pe scară largă;

c) îmbunătățirea accesului la infrastructurile de cercetare și folosirea lor optimă

3. Aspectele orizontale cuprind:

— cooperarea științifică și tehnologică cu țări terțe și cu organizații internaționale; programul (atât cercetare, cât și activități de instruire) trebuie să fie deschis participării entităților din țări terțe, astfel încât să faciliteze cooperarea efectivă în domenii importante ale cercetării, în beneficiul reciproc;

— diseminarea și optimizarea rezultatelor cercetării și activităților de instruire;

— instruirea și mobilitatea cercetătorilor. Sinergia între cercetare și instruire va continua să fie dezvoltată. Mobilitatea oamenilor de știință și tehnologilor va crește și va fi simplificat accesul la facilitățile pe scară largă.

4. Activitățile Centrelor Comune de Cercetare (JRC)

Acțiunile de cercetare directă, care vor fi implementate de JRC, vor cuprinde cercetare și activități de sprijin științifice și tehnice cu caracter instituțional. JRC poate oferi sprijin acolo unde deține o expertiză specială sau chiar unică și facilități în cadrul Comunității ori unde este însărcinat cu activități necesare pentru încadrarea și implementarea politicilor comunitare și sarcinilor ce revin Comisiei conform tratatului care necesită imparțialitatea JRC. JRC va desfășura activități în strânsă cooperare cu comunitatea științifică și antreprenorială din Europa. Vor fi încurajate schimburile între JRC și universități, institute de cercetare și industrie.

Alocațiile puse la dispoziție JRC constituie o sumă maximă. Suplimentar, JRC i se permite să își procure fonduri din alte surse. Acestor alocări li se vor aplica regulile aferente ale managementului JRC.

De asemenea, JRC este implicat progresiv în activități competitive.

II. Obiectivele științifice și tehnologice

a) Acțiuni-cheie

1. Acțiuni-cheie: fuziunea termonucleară controlată

(i) Obiectivul pe termen lung al activităților de fuziune, cuprinzând toate activitățile de cercetare realizate în statele membre având ca scop utilizarea fuziunii, este crearea în comun a reactoarelor prototip pentru centralele electrice care să răspundă nevoilor societății: securitate operațională, compatibilitate ecologică, viabilitate economică.

Strategia propusă pentru atingerea obiectivului pe termen lung include dezvoltarea unui reactor experimental (Pasul următor), urmat de un reactor demonstrativ (DEMO), însoțit de activități fizice și tehnologice de cercetare-dezvoltare, de asemenea, cu implicarea industriei europene.

În contextul acestei strategii construirea unui reactor experimental este necesară și, în lumina progresului actual, pare să fie fezabilă tehnic în următoarea decadă. Aceasta trebuie să aibă loc în cadrul cooperării internaționale, cum ar fi reactorul experimental termonuclear internațional (ITER).

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a dezvolta în viitor bazele necesare pentru o posibilă construcție a unui reactor experimental. Această acțiune-cheie trebuie astfel să întărească gradul de pregătire al Comunității din punct de vedere științific, tehnic, financiar și organizatoric, pentru a decide și a sprijini construirea unui viitor reactor experimental.

(ii) Pe perioada celui de al cincilea program-cadru, implementarea strategiei va cuprinde:

- activitățile Pasului următor: activități fizice și tehnologice de fuziune, necesare în principal asociațiilor, Joint European Torus (JET) și industriei europene pentru a dezvolta capacitatea de a construi un reactor experimental și de a pregăti funcționarea lui; Europa va continua să participe la activitățile detaliate de proiectare inginerască (EDA), incluzând procurarea specificațiilor și pregătirea licențierilor pentru ITER cu privire la posibilitatea construirii lui;
- îmbunătățiri de concept: activități structurate în domeniul fizicii pentru îmbunătățirea conceptelor fundamentale ale aparatului de fuziune, incluzând perspectiva de pregătire a Pasului următor și definiției conceptuale a DEMO;
- tehnologie pe termen lung: activitățile tehnologice structurate pe termen lung, care sunt esențiale pentru a realiza progresul în utilizarea fuziunii, în particular pentru pregătirea DEMO și apoi pentru reactorul prototip.

(iii) În contextul acestei strategii va fi investigată contribuția fuziunii la generarea de energie electrică curată și sigură în contextul mai larg al studiilor asupra aspectelor socio-economice ale fuziunii.

Va fi adusă la îndeplinire operarea la capacitate maximă a JET, ca instrument principal de la care datele pot fi extrapolate pentru reactorul experimental. Posibila utilizare extinsă a facilităților JET va fi explorată înaintea expirării activităților comune. Ele pot fi utilizate pentru acumularea unor noi cunoștințe pentru Pasul următor.

Ca o parte integrantă a acestei acțiuni-cheie vor fi realizate, de asemenea, următoarele activități: coordonarea, în contextul activității de informare reciprocă cu privire la activitățile de cercetare civilă ale statelor membre referitoare la limitări inerțiale și concepte alternative posibile; evaluarea la zi a siguranței și aspectelor de siguranță și mediu; diseminarea rezultatelor și difuzarea informației către public; mobilitatea și pregătirea.

2. Acțiuni-cheie: fiziunea nucleară

(i) Scopul acestei acțiuni-cheie este de a ajuta asigurarea siguranței instalațiilor nucleare ale Europei și de a îmbunătăți competitivitatea industriei Europene; de a asigura protecția muncitorilor și a publicului față de radiații; de a sprijini aplicarea măsurilor de securitate internaționale asupra materialelor nucleare; și de a ajuta securitatea și managementul efectiv și depozitarea finală a reziduurilor radioactive.

(ii) Cercetarea va fi focalizată pe:

- securitatea operațională a instalațiilor existente:

măsuri pentru a menține și îmbunătăți securitatea instalațiilor existente, incluzând aspecte de securitate referitoare la prelungirea timpului de funcționare a reactoarelor;

- securitatea ciclului combustibilului:

măsuri de menținere și îmbunătățire a securității întregului ciclu, în particular; aspecte tehnologice ale accidentelor grave, strategii și metode pentru prevenirea și managementul situațiilor de accident și postaccident; o abordare pe baze științifice a managementului și depozitării reziduurilor radioactive, în special a reziduurilor radioactive cu timp lung de viață, și reducerea lor la minimum, incluzând transformarea izotopilor cu viață lungă în izotopi cu viață scurtă, soliditatea tehnică și operațională a depozitărilor finale, incluzând experimente cu facilități pe scară largă; dezvoltarea celor mai bune practici și întreținerea și actualizarea bazelor de date, incluzând dezafectarea facilităților nucleare;

- securitatea și eficiența sistemelor viitoare:

studii asupra celor mai avansați și eficienți combustibili, asupra sistemelor viitoare și inovative, facilităților și conceptelor. Aceste studii vor acoperi analize de securitate, impactul asupra omului și mediului și cele mai promițătoare abordări din punct de vedere tehnologic, economic și de competiție, incluzând măsuri de siguranță și aspecte de neproliferare, într-o perspectivă de dezvoltare durabilă;

- măsuri de siguranță a materialelor nucleare:

tehnologii și metode de securitate a materialelor nucleare, în conformitate cu dezvoltările recente; schimbări în ciclul combustibilului, forma crescătoare a stocurilor de materiale fisionabile datorată dezarmării nucleare, obligații suplimentare reieșite din noile acorduri internaționale, traficul ilicit al materialelor fisionabile, cooperarea științifică și tehnologică, acolo unde este cazul, cu AIEA de la Viena;

- protecția la radiație:

protecția la radiație specifică instalațiilor nucleare pentru protecția muncitorilor și a publicului, în sprijinul aspectelor operaționale și regulamentare; managementul situațiilor de urgență nucleară și restaurarea mediilor contaminate.

(iii) Cooperarea cu țările din Europa Centrală și de Est și cu noile state independente în domeniul fiziunii nucleare va fi focalizată pe cercetarea în scopul de a ajuta aceste țări și state în îmbunătățirea securității reactoarelor lor; managementul reziduurilor; protecția la radiație; pagubele efectelor radiației pe termen lung și controlul materialelor fisionabile.

Participarea acestor țări și state va fi încurajată prin sprijin financiar corespunzător de la Comunitate, unde asemenea participări vor aduce o contribuție substanțială la scopurile programului și, astfel, este în interesul Comunității. Unde este cazul, trebuie căutată sinergia cu alte instrumente comunitare relevante.

b) Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică

Eforturile vor fi focalizate asupra cercetării necesare pentru a consolida și crește cunoștințele și competența Europei în:

- protecție radiologică și sănătate, cu întărirea înțelegerii și conștientizării hazardului referitor la radiația ionizantă și radioactivitate, în mod special efectele radiației cu doză scăzută, în mod particular asupra oamenilor, inclusiv studii epidemiologice;

- transferul ecologic al radioactivității;
- creșterea securității și eficacității folosirii medicale și industriale a radiației și o mai bună evaluare a expunerii față de sursele de radiație naturală;
- îmbunătățiri în dozimetria internă și externă.

c) Creșterea accesului și optimizarea folosirii infrastructurilor de cercetare

Prioritatea o constituie folosirea optimă, creșterea accesului și îmbunătățirea consistenței infrastructurii de cercetare europeană (instalații mari de cercetare, rețele de

instalații distribuite, centre structurale de competență), în măsura în care nu sunt realizate prin alte activități ale programului-cadru. În final sunt prevăzute măsuri pentru a sprijini cercetătorii să obțină acces transnațional la infrastructuri de interes larg pentru Comunitate, ținând seama de raritatea și/sau de specializarea acestora.

Măsurile complementare pot include, după caz, sprijin pentru înființarea rețelilor între operatorii de infrastructură și pentru proiecte de cercetare care permit acces la infrastructuri.

ANEXA Nr. III

REGULI

pentru participarea financiară a Euratom

Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică va contribui financiar la cercetări și activități tehnologice, incluzând activități de demonstrații și activități de pregătire, numite în continuare *acțiuni indirecte*, realizate pentru programele care implementează programul-cadru. În plus vor fi realizate cercetări directe și activități tehnologice, incluzând activitățile de demonstrație și activitățile de pregătire, numite în continuare *acțiuni directe*.

1. Acțiuni indirecte

Acțiunile indirecte vor cuprinde: acțiuni cu împărțirea costurilor, care vor constitui mecanismul principal pentru implementarea programelor de cercetare și pregătire, precum și bursele de pregătire, sprijin pentru rețele, acțiuni concertate și măsuri de însoțire.

a) Acțiuni cu împărțirea costurilor

- cercetare și proiecte tehnologice, proiecte demonstrative, proiecte combinate cercetare/demonstrații:
 - proiecte de cercetare și proiecte tehnologice: proiecte destinate obținerii de noi cunoștințe pentru a fi folosite fie pentru dezvoltarea de produse noi, fie pentru îmbunătățirea semnificativă a produselor existente, proceselor și serviciilor existente și/sau pentru a răspunde necesităților politicilor Comunității;
 - proiecte demonstrative: proiecte destinate să dovedească viabilitatea noilor tehnologii care oferă avantaj economic potențial, dar care nu pot fi comercializate direct;
 - proiecte combinate de cercetare/demonstrații: proiecte atât cu componentă de cercetare, cât și cu componentă demonstrativă;
- creșterea accesului la infrastructuri de cercetare.

În afara măsurilor de sprijin pentru infrastructurile de cercetare, în cadrul altor acțiuni indirecte, va fi acordat sprijin pentru creșterea accesului la infrastructurile de cercetare prin costuri adiționale pentru cercetătorii Comunității și pentru punerea la dispoziție a facilităților.

b) Burse de pregătire

În contextul pregătirii și mobilității cercetătorilor (burse „Marie Curie”), vor fi acordate burse conținând alocații care vor include prevederi referitoare la o bunăstare socială corespunzătoare și o contribuție la costurile implicate de acțiunile de mobilitate. Se va acorda, de asemenea, o contribuție la costurile eligibile ale instituției gazdă când aceasta își are sediul în Comunitate.

c) Sprijin pentru rețele de pregătire a cercetării și rețele tematice

- rețele de pregătire a cercetării: va fi acordat sprijin prin costuri eligibile adiționale legate de înființarea și menținerea rețelei;
- rețele tematice: rețele ce reunesc împreună, de exemplu, producători, utilizatori, universități, centre de cercetare, organizații și infrastructuri de cercetare în jurul unui obiectiv științific și tehnologic, astfel încât să faciliteze coordonarea activităților și transferul cunoștințelor. Va fi acordat sprijin prin costuri eligibile adiționale pentru coordonarea și implementarea rețelei.

d) Acțiuni concertate

Acțiunile concertate vor fi destinate să coordoneze proiecte aflate deja în așteptarea finanțării, în scopul de a schimba experiența acumulată, pentru a extinde eforturile de cercetare ale diferiților actori, astfel încât să se atingă o masă critică, de a disemina rezultate și de a-i informa pe utilizatori.

e) Măsuri de însoțire

Măsurile de însoțire vor contribui la implementarea programelor de cercetare și pregătire sau la pregătirea activităților viitoare, în scopul de a permite acestora să atingă obiectivele strategice. Se va căuta, de asemenea, să se pregătească sau să se sprijine alte acțiuni indirecte. Sunt excluse măsuri dedicate comercializării produselor, proceselor sau serviciilor, activităților de marketing și promovare a vânzărilor.

Deciziile pentru adoptarea programelor de cercetare și pregătire pot detalia acțiunile indirecte descrise mai sus, le pot suplimenta sau le pot supune unor condiționări sau limitări suplimentare.

Regulile pentru participarea întreprinderilor, centrelor de cercetare și universităților la acțiunile indirecte sunt specificate în Decizia Consiliului 1999/66/Euratom din 22 decembrie 1998 referitoare la regulile pentru participarea întreprinderilor, centrelor de cercetare și universităților în

implementarea celui de al cincilea program-cadru al Comunității Europene pentru Energie Atomică (Euratom) (1998–2002). Diseminarea rezultatelor cercetării va fi desfășurată în concordanță cu titlul II cap. 2 al tratatului.

În plus, la acțiunile directe descrise mai jos JRC va concura din ce în ce mai mult pentru fonduri pentru acțiunile indirecte ale programului-cadru.

2. Acțiuni directe

Acțiunile directe implementate de către JRC vor cuprinde activități de cercetare și sprijin științific și tehnic cu caracter instituțional. JRC poate oferi sprijin acolo unde deține o expertiză specială sau chiar unică și facilități în Comunitate sau unde este însărcinat cu activități necesare

pentru formularea și implementarea politicilor Comunității Europene pentru Energie Atomică și sarcinile ce revin Comisiei în cadrul Tratatului european care solicită imparțialitatea JRC. JRC își va desfășura activitățile sale în strânsă cooperare cu comunitatea științifică și cu întreprinderile din Europa.

3. Cotele de participare

În deciziile prin care se adoptă programe de cercetare și pregătire, pentru implementarea celui de al cincilea program-cadru Euratom, nu pot fi incluse derogări de la cotele financiare de participare menționate mai jos, cu excepția cazurilor cu justificare corespunzătoare.

Activitate	Cota participării la programul-cadru
Acțiuni indirecte	
Proiecte tehnologice și de cercetare	50% din costurile eligibile totale ¹⁾
Proiecte demonstrative	35% din costurile eligibile totale ²⁾
Proiecte combinate de cercetare/demonstrații	între 35% și 50% din costurile eligibile totale ¹⁾ și ²⁾
Sprijin pentru acces la infrastructuri de cercetare	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Burse de pregătire	maximum 100% din costurile eligibile adiționale ³⁾
Rețele de pregătire în cercetare	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Rețele tematice	
Acțiuni concertate	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Măsuri de însoțire	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Acțiuni directe	
	100% din costuri

¹⁾ În cazul special al entităților legale care nu țin conturi analitice, costurile suplimentare generate ca rezultat al cercetării vor fi finanțate la o cotă de 100%.

²⁾ 35% pentru partea de demonstrație, 50% pentru partea de cercetare.

³⁾ În cazul unei burse la o instituție gazdă, aceasta va fi în mod normal de aproximativ 50% din costurile eligibile totale.

4. Alte acțiuni

Regulile pentru participarea Comunității Europene pentru Energie Atomică în cadrul întreprinderii comune JET, acți-

vitățile ITER/Pasul următor, contractele de asociere și în anumite sarcini care pot fi realizate numai de către industrie vor fi specificate în programele de cercetare și pregătire corespunzătoare.

ANEXA Nr. 3

DECIZIA Nr. 182/1999/CE

a Parlamentului European și a Consiliului

din 22 decembrie 1998

cu privire la cel de al cincilea program-cadru al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (1998–2002)

Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, luând în considerare Tratatul privind înființarea Comunității Europene și, în special, art. 130 i) (1) din acesta, luând în considerare propunerea Comisiei¹⁾, luând în considerare opinia Comitetului Economic și Social²⁾, luând în considerare opinia Comitetului Regiunilor³⁾, acționând în concordanță cu procedura prevăzută la art. 189 b) din tratat⁴⁾ și în lumina textului comun aprobat de Comitetul de Conciliere la 25 noiembrie 1998,

¹⁾ JO C 173, 7 iunie 1997, p. 10 și JO C 291, 25 septembrie 1997, p.15.

²⁾ JO C 355, 21 noiembrie 1997, p. 38 și JO C 73, 9 martie 1998, p.133.

³⁾ JO C 379, 15 decembrie 1997, p.26.

⁴⁾ Opinia Parlamentului European din 18 decembrie 1997 (JO C 14, 19 ianuarie 1998, p.171), Poziția comună a Consiliului din 24 martie 1998 (JO C 178, 10 iunie 1998, p. 49) și Decizia Parlamentului European din 17 iunie 1998 (JO C 210, 6 iulie 1998, p.131), Decizia Parlamentului European din 15 decembrie 1998 și Decizia Consiliului din 22 decembrie 1998.

(1) ținând seama că, în conformitate cu art. 130 f) (3) și 130 i) (1) din tratat, ar trebui adoptat un program-cadru multianual care să abordeze toate activitățile comunitare în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice, inclusiv al activităților demonstrative, denumite în continuare CDT;

(2) ținând seama că s-a considerat necesară adoptarea unui nou program-cadru pentru perioada 1998—2002 în scopul de a asigura continuitatea cercetării comunitare;

(3) ținând seama că, în conformitate cu art. 4 (2) din Decizia nr. 1.110/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 aprilie 1994 privind cel de al patrulea program-cadru al activităților Comunității Europene în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor (1994—1998)¹⁾, Comisia a fost solicitată să efectueze o evaluare externă a managementului și a stadiului activităților comunitare realizate în perioada de 5 ani precedentă evaluării, înainte de a prezenta propunerea sa cu privire la cel de al cincilea program-cadru; ținând seama că evaluarea, concluziile acesteia și comentariile Comisiei au fost comunicate Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social și Comitetului Regiunilor;

(4) ținând seama că, în conformitate cu art. 130 f) (1) din tratat, politica de cercetare și dezvoltare tehnologică a Comunității ar trebui să abordeze cu prioritate problemele societății, îmbunătățirea competitivității internaționale a industriei comunitare, dezvoltarea durabilă, crearea de locuri de muncă, calitatea vieții și globalizarea cunoștințelor, contribuind la dezvoltarea și implementarea politicilor Comunității și la rolul Comunității în lume, ca punct nodal al excelenței științifice și tehnologice;

(5) ținând seama că ar trebui luate măsuri corespunzătoare pentru promovarea cooperării și coordonării între statele membre;

(6) ținând seama că activitățile CDT realizate în contextul primei activități la care se face referire la art. 130 g) din tratat ar trebui să se concentreze asupra unui număr limitat de probleme; ținând seama că aceste activități, în contextul acțiunilor indirecte, ar trebui să fie realizate prin „acțiuni-cheie“, care reunesc activitățile (de la cercetarea fundamentală trecând la cercetarea aplicativă și cercetare generică, până la dezvoltare și demonstrații) într-un întreg coerent în scopul de a le îndrepta strategic spre o problemă sau amenințare europeană comună; activități de cercetare-dezvoltare de natură generică; și activități destinate să încurajeze utilizarea optimă a infrastructurilor cercetării și să îmbunătățească accesul la acestea;

(7) ținând seama că activitățile realizate în contextul activităților a doua (cooperarea cu țări terțe și cu organizații internaționale), a treia (diseminarea și optimizarea rezultatelor CDT) și a patra (formarea și mobilitatea cercetătorilor) la care se referă art. 130 g) din tratat ar trebui să se completeze, să se sprijine și să interacționeze între ele și cu activitățile CDT menționate mai sus;

(8) ținând seama că această abordare presupune că potențialul de excelență științifică și tehnologică existent în Comunitate este menținut și întărit, în vreme ce se iau în considerare pe deplin eforturile făcute de către principalii săi parteneri internaționali;

(9) ținând seama că, în același context, este adecvat să se pună un accent deosebit pe necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât să se promoveze participarea lor efectivă la programele Comunității și capacitatea lor de a beneficia de acestea; pe diseminarea și transferul rezultatelor; pe inovare; și pe formarea și mobilitatea cercetătorilor, încurajându-se prin aceasta apariția unei noi generații de cercetători întreprinzători cu idei inovative;

(10) ținând seama că cercetarea și dezvoltarea tehnologică pot stimula creșterea economică și ca rezultat pot conduce la crearea de locuri de muncă durabile;

(11) ținând seama că cercetătorii, industria și utilizatorii au contribuit substanțial la definirea acțiunilor ce urmează să fie realizate în cel de al cincilea program-cadru și ar trebui să fie implicați în implementarea acestuia;

(12) ținând seama că formularea și implementarea politicilor și acțiunilor comunitare trebuie să ia în considerare obiective legate de coeziunea economică și socială; ținând seama că în conformitate cu acest principiu, programul-cadru trebuie să contribuie la dezvoltarea armonioasă a Comunității și, concomitent, să încurajeze activitățile CDT de înaltă calitate; ținând seama că de aceea este necesar să se respecte rolurile complementare ale acțiunilor CDT și acțiunilor realizate de Comunitate prin alte instrumente corespunzătoare;

(13) ținând seama că este necesar să promoveze și să faciliteze participarea regiunilor ultraperiferice la acțiunile CDT comunitare prin mecanisme adecvate adaptate la situația lor specială;

(14) ținând seama că, în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității, astfel cum sunt ele cuprinse la art. 3 b) din tratat, obiectivele politicii de cercetare și dezvoltare tehnologică a Comunității, reflectate în cel de al cincilea program-cadru, garantează activitățile la nivel comunitar în măsura în care obiectivele nu pot fi realizate la nivel corespunzător de către statele membre; ținând seama că există necesitatea de a stabili o „masă critică“ în termeni de resurse umane și financiare, în mod deosebit prin combinarea experienței și resurselor complementare disponibile în diferite state membre; ținând seama că aceste obiective pot fi, așadar, mai bine realizate la nivel comunitar; ținând seama că această decizie nu trece dincolo de ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective;

(15) ținând seama că participarea financiară a Comunității la acțiunile programului-cadru poate varia în conformitate cu principiile prezentate în acest program-cadru, la nivelul programelor specifice potrivit naturii activităților respective și apropierii de piață, în cazuri specifice și justificate reglementar și cu respectarea prevederilor cadrului comunitar pentru ajutorul de stat pentru cercetare și dezvoltare²⁾, în mod deosebit ale pct. 5.12 și 5.13 ale acestuia, și cu respectarea regulilor internaționale;

(16) ținând seama că suma maximă totală a celui de al cincilea program-cadru ar trebui să fie revizuită în cazul în care noi state membre aderă înainte de expirarea programului-cadru;

¹⁾ JO C 126 din 18 mai 1994, p.1. Decizia așa cum a fost ultima dată modificată prin Decizia nr. 253/97/CE (JO C 347, 18 decembrie 1997, p.1.

²⁾ JO C 45, 17 februarie 1996, p. 5.

(17) ținând seama că participarea Comunității la programul-cadru ar trebui să corespundă perspectivelor financiare în vigoare pentru întreaga perioadă a programului; având în vedere că trebuie să se țină seama de faptul că o nouă perspectivă financiară va fi negociată în cursul celui de-al cincilea program-cadru, ținând seama că dacă suma maximă totală nu va corespunde sumei disponibile pentru cercetare în cadrul perspectivei financiare în vigoare la acel moment sau, dacă nu există perspective financiare în vigoare, va fi necesar să se decidă cu privire la o nouă sumă în condițiile prevăzute de tratat; ținând seama că ar trebui să existe aranjamente echivalente pentru programele specifice; ținând seama că în absența unor astfel de aranjamente programele specifice nu ar putea fi realizate, deoarece ele ar fi private de o bază legală pentru cheltuielile pe care acestea le prevăd;

(18) ținând seama că cheltuielile administrative decurgând din activitățile de cercetare trebuie să fie finanțate în cadrul sumei generale alocate pentru programul-cadru și ar trebui incluse în buget de o manieră transparentă;

(19) ținând seama că criteriile care au fost stabilite pentru a alege problemele abordate de cel de al cincilea program-cadru și obiectivele științifice și tehnologice aferente iau în considerare principiile menționate mai sus; ținând seama că acele criterii ar trebui aplicate, de asemenea, în cursul realizării celui de al cincilea program-cadru în scopul de a se asigura consecvența;

(20) ținând seama că Centrul de Cercetări Comune va realiza acțiuni CDT directe prin cercetare și activități de sprijin științific și tehnic cu caracter instituțional acolo unde acesta deține experiență și facilități speciale sau chiar unice în Comunitate ori unde îi sunt încredințate activitățile necesare pentru conturarea și aplicarea politicilor comunitare și sarcini ce revin Comisiei ca urmare a tratatului, ce reclamă imparțialitatea Centrului de Cercetări Comune; ținând seama că în plus el va participa în mod progresiv la o abordare competitivă, ca membru al consorțiilor, în realizarea de activități de cercetare prevăzute prin intermediul acțiunilor indirecte;

(21) ținând seama că este necesar să se ia în considerare aspectele etice ale progreselor în cunoștințe și tehnologii și aplicarea acestora și pentru a realiza activități de cercetare în conformitate cu principiile etice fundamentale, cu protejarea confidențialității;

(22) ținând seama că politica comunitară a oportunităților egale trebuie luată în considerare în aplicarea celui de al cincilea program-cadru; ținând seama că, prin urmare, participarea femeilor în CDT ar trebui încurajată;

(23) ținând seama că în plus față de raportul anual ce trebuie înaintat Parlamentului European și Consiliului în conformitate cu art. 130 p) din tratat, ar trebui făcute aranjamente în conformitate cu recomandările ce trebuie puse în aplicare în ceea ce privește transparența și managementul sănătos și eficient pentru examinarea sistematică a stadiului celui de al cincilea program-cadru și evaluărilor sale;

(24) ținând seama că Parlamentul European, ca unul dintre organele de decizie pentru programele de cercetare viitoare, intenționează să urmărească stadiul programului-cadru pe parcursul realizării sale de către Comisie, fără a împiedica sau constrânge rolul de implementare al Comisiei;

(25) ținând seama că un *modus vivendi* între Parlamentul European, Consiliu și Comisie, cu privire la măsurile de implementare a actelor adoptate în conformitate cu procedura prezentată la art. 129 b) din tratat¹⁾, a fost convenit la 20 decembrie 1994;

(26) ținând seama că este necesar să întărească etapizarea în cadrul programului-cadru în conformitate cu criteriile de eligibilitate ale anumitor activități de cercetare în domeniul cărbunelui și oțelului, aflate în curs de realizare pe baza Tratatului de înființare a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului care expiră în 2002;

(27) ținând seama că pentru a asigura consecvența între activitățile de cercetare realizate în cadrul Tratatului privind înființarea Comunității Europene și acelea realizate în cadrul Tratatului privind Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică, decizia cu privire la programul-cadru pentru activitățile de cercetare și formare în domeniul nuclear ar trebui adoptată în același timp și pentru aceeași perioadă ca acest program-cadru;

(28) ținând seama că Comitetul pentru Cercetare Științifică și Tehnică (CREST) a fost consultat, a decis următoarele:

ARTICOLUL 1

1. Prin prezenta decizie se adoptă un program—cadru multianual pe perioada 1998—2002, pentru toate activitățile comunitare, inclusiv activități demonstrative, în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice, denumit în continuare *cel de al cincilea program-cadru*.

2. Cel de al cincilea program-cadru, în conformitate cu art. 130 g) din tratat, va cuprinde patru activități comunitare:

a) realizarea de programe de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrații;

b) promovarea cooperării în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și demonstrațiilor comunitare cu țări terțe și cu organizații internaționale;

c) diseminarea și optimizarea rezultatelor activităților Comunității în cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrații;

d) stimularea formării și mobilității cercetătorilor în Comunitate.

Prima activitate a Comunității se va referi la următoarele patru teme:

- 1) calitatea vieții și managementul resurselor vii;
- 2) societate informațională prietenoasă pentru utilizator;
- 3) creștere durabilă și competitivă;
- 4) energie, mediu și dezvoltare durabilă.

A doua, a treia și a patra activitate a Comunității se vor referi la următoarele trei teme, respectiv:

- 1) confirmarea rolului internațional al Comunității de cercetare;
- 2) promovarea inovării și încurajarea participării întreprinderilor mici și mijlocii;
- 3) îmbunătățirea potențialului uman de cercetare și a bazei de cunoștințe social-economice.

Activitățile realizate în cadrul programelor tematice ale primei activități a Comunității vor contribui, de asemenea,

¹⁾ JO C 102, 4 aprilie 1996, p. 1.

la coordonarea și interacțiunea cu programele orizontale, la realizarea obiectivelor celor trei teme.

Va fi căutată complementaritatea cu inițiativele corespunzătoare ale statelor membre și cu inițiative cum ar fi COST și EUREKA.

3. Criteriile pentru selectarea temelor la care se face referire în paragraful 2 și obiectivele aferente sunt prezentate în anexa nr. I. Ele se vor aplica pentru scopurile realizării celui de al cincilea program-cadru.

4. Directivele generale ale activităților Comunității, obiectivele lor științifice și tehnologice și prioritățile aferente sunt prezentate în anexa nr. II.

ARTICOLUL 2

1. a) Suma totală maximă pentru participarea Comunității la cel de al cincilea program-cadru va fi de 13.700 milioane ecu.

Din această sumă:

– 3.140 milioane ecu sunt alocate pentru perioada 1998–1999;

– 10.560 milioane ecu sunt alocate pentru perioada 2000–2002.

b) Cifra de 10.560 milioane ecu va fi considerată a fi fost confirmată dacă este consecventă cu perspectivele financiare în vigoare în perioada 2000–2002. În cazul unei noi perspective financiare în vigoare, această condiție va fi întrunită numai dacă:

– perspectiva financiară indică cota de cheltuieli disponibile pentru cercetare; și

– acea cotă permite participarea Comunității cu 10.560 milioane ecu în perioada 2000–2002.

c) Dacă cifra de 10.560 milioane ecu nu este consecventă cu perspectiva financiară în vigoare în perioada 2000–2002 sau dacă nu există perspectivă financiară în vigoare în acei ani:

– Parlamentul European și Consiliul, acționând în cadrul condițiilor prevăzute la art. 130 i) (1) din tratat, vor stabili o nouă sumă maximă generală și vor ajusta sumele cuprinse în anexa nr. III în mod corespunzător;

– Consiliul, acționând în cadrul condițiilor prevăzute la art. 130 i) (4) din tratat, va adapta sumele considerate necesare pentru programele specifice la care se face referire la art. 3, astfel încât să se asigure consecvența cu noua sumă maximă generală.

Până la luarea deciziilor prevăzute la cele două alineate de mai sus, programele specifice nu vor fi implementate dincolo de prevederile primului alineat al subparagrafului a) al acestui paragraf.

2. Suma la care se face referire în paragraful 1 va constitui subiectul unei revizii în cazul în care noi state membre se vor asocia înainte ca acest program să expire.

3. Anexa nr. III fixează sumele respective alocate pentru fiecare dintre activitățile Comunității avute în vedere la art. 1 și indica eșalonarea pe temele primei activități a Comunității definite la art. 1(2).

4. Toate cheltuielile administrative decurgând din activitățile de cercetare vor fi plătite din suma generală a programului. Ele vor trebui reglate în bugetul general al Comunităților Europene, conform procedurilor uzuale aplicabile pentru alte cheltuieli administrative comparabile.

ARTICOLUL 3

1. Cel de al cincilea program-cadru va fi pus în aplicare prin opt programe specifice, patru dintre ele corespunzând

celor patru teme ale primei activități a Comunității, trei fiind legate de activitățile a doua, a treia și, respectiv, a patra ale Comunității, și al optulea este un program specific pentru Centrul Comun de Cercetare.

Comunitățile științifice, industriale și de utilizatori vor fi strâns implicate pe parcursul acestui proces de implementare.

Fiecare program specific va specifica obiectivele sale precise, ținând seama de obiectivele sale științifice și tehnologice prezentate în anexa nr. II, va defini regulile detaliate de implementare, va fixa durata sa și va asigura mijloacele considerate necesare.

Comisia va stabili și va publica pe răspundere proprie un manual de proceduri operaționale și directive pentru selectarea acțiunilor de cercetare și dezvoltare tehnologică.

2. Punerea în aplicare a celui de al cincilea program-cadru poate da naștere, acolo unde este necesar, unor programe suplimentare în sensul art. 130 k) din tratat, unor participări ale Comunității la programe de cercetare și dezvoltare realizate de diverse state membre în sensul art. 130 l) sau înființării de întreprinderi comune sau orice altă structură în sensul art. 130 n). Ea poate da naștere, de asemenea, cooperării cu țări terțe sau cu organizații internaționale în înțelesul art. 130 m).

ARTICOLUL 4

Regulile detaliate pentru participarea financiară a Comunității la cel de al cincilea program-cadru vor fi acelea stabilite în conformitate cu prevederile speciale privind repartizările pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, prezentate în Reglementarea financiară aplicabilă bugetului general al Comunităților Europene¹⁾, completate cu anexa nr. IV la această decizie.

ARTICOLUL 5

1. Comisia va monitoriza continuu și sistematic în fiecare an, cu ajutorul unor experți independenți calificați, implementarea celui de al cincilea program-cadru și a programelor sale specifice în lumina criteriilor prezentate în anexa nr. I și a obiectivelor științifice și tehnologice prezentate în anexa nr. II. Ea va evalua în mod deosebit dacă obiectivele, prioritățile și resursele financiare sunt încă adecvate situației în continuă schimbare. Acolo unde este necesar ea va înainta propuneri de adaptare sau suplimentare a programului-cadru și/sau a programelor specifice, luând în considerare rezultatele acestei evaluări.

2. Înainte de a înainta propunerea sa pentru al șaselea program-cadru Comisia va dispune realizarea unei evaluări externe de către experți independenți de înaltă calificare a implementării și realizărilor activităților Comunității desfășurate în perioada a 5 ani ce preced evaluarea în lumina criteriilor prezentate în anexa nr. I, a obiectivelor științifice și tehnologice prezentate în anexa nr. II și a implementării acestei decizii prin programele specifice care se bazează pe aceasta. Comisia va comunica concluziile acesteia, însoțite de comentariile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social și Comitetului Regiunilor.

3. Experții independenți calificați, la care se face referire în paragrafele 1 și 2, vor face parte în special din comunitățile științifice industriale și de utilizatori și vor fi aleși de către Comisie, care va ține seama într-o manieră echilibrată de diferenții actori în cercetare.

¹⁾ JO L 356, 31 decembrie 1977, p.1. Reglementare, conform ultimei modificări prin reglementarea (CE CSCE, Euratom) nr. 2548/98, JO L 320, 28 noiembrie 1998, p.1.

Ca urmare a numirii lor, Comisia va face cunoscută lista completă cuprinzând experții și calificările lor individuale.

4. Comisia va informa cu regularitate Parlamentul European și Consiliul cu privire la stadiul implementării programului-cadru și al programelor specifice.

ARTICOLUL 6

La jumătatea duratei celui de al cincilea program-cadru Comisia va analiza stadiul programului și va înainta Parlamentului European și Consiliului, pe baza evaluării

Pentru Parlamentul European,
J.M. Gill Robles,
președinte

diferitelor programe specifice, o comunicare însoțită, dacă este cazul, de o propunere pentru adaptarea acestei decizii.

ARTICOLUL 7

Toate activitățile de cercetare desfășurate în conformitate cu cel de al cincilea program-cadru vor fi realizate cu respectarea principiilor etice fundamentale, inclusiv a cerințelor pentru protecția animalelor, în conformitate cu dreptul comunitar.

Întocmită la Bruxelles la 22 decembrie 1998.

Pentru Consiliu,
C. Einem,
președinte

ANEXA Nr. I

CRITERII

pentru selectarea temelor și obiectivelor Comunității

1. Politica CDT a Comunității Europene este orientată către întărirea bazei științifice și tehnologice a industriei Comunității și încurajarea acesteia de a deveni mai competitivă la nivel internațional, concomitent cu promovarea tuturor activităților de cercetare considerate necesare în virtutea altor capitole ale tratatului. Ea trebuie, de asemenea, să contribuie la promovarea calității vieții cetățenilor Comunității și la dezvoltarea durabilă a Comunității ca un întreg, inclusiv a aspectelor ecologice. Implementarea sa se bazează pe un dublu principiu, al excelenței științifice și tehnologice și al relevanței față de obiectivele menționate mai sus.

În plus, urmărindu-se o abordare cost-beneficiu dictată de preocuparea pentru o alocare optimă a finanțării publice europene și în conformitate cu principiul subsidiarității, temele pentru cel de al cincilea program-cadru și obiectivele corespunzătoare sunt selectate pe baza principiului conform căruia Comunitatea va acționa numai dacă și în măsura în care obiectivele nu pot fi realizate în măsură suficientă de către statele membre.

2. În aplicarea principiilor de mai sus programul-cadru va fi definit pe baza unui set de criterii comune, împărțit în trei categorii.

— *criterii referitoare la „valoarea adăugată” a Comunității și la principiul subsidiarității:*

- necesitatea de a stabili o „masă critică” în termeni de resurse umane și financiare, în mod deosebit prin combinarea experienței complementare și a resurselor disponibile în diferite state membre;

- contribuția semnificativă la punerea în aplicare a uneia sau a mai multor politici comunitare;

- abordarea problemelor ce apar la nivel comunitar sau a chestiunilor legate de aspectele standardizării ori a chestiunilor legate de dezvoltarea zonei europene, astfel încât să se selecteze numai obiective care sunt urmărite mai eficient la nivelul Comunității cu ajutorul activităților de cercetare realizate la acest nivel;

— *criterii referitoare la obiective sociale:*

- îmbunătățirea situației forței de muncă;
- promovarea calității vieții și sănătății;
- conservarea mediului,

în scopul de a potența mai mult obiectivele sociale ale Comunității, reflectând așteptările și preocupările cetățenilor săi;

— *criterii legate de dezvoltarea economică și de perspectivele științifice și tehnologice:*

- domenii care sunt în expansiune și care creează bune perspective de creștere;
- domenii în care comunitatea de afaceri poate și trebuie să devină mai competitivă;
- domenii în care se deschid perspective pentru un progres științific și tehnologic semnificativ, care oferă posibilități pentru diseminarea și exploatarea rezultatelor pe termen mediu și lung,

în scopul de a contribui la o dezvoltare armonioasă și durabilă a Comunității ca un întreg.

3. Criteriile la care se face referire în paragraful 2 vor fi utilizate și, unde este necesar, suplimentate, în scopul punerii în aplicare a celui de al cincilea program-cadru, pentru a defini programele specifice și pentru a selecta activitățile de cercetare și dezvoltare tehnologică, inclusiv activitățile demonstrative. Cele trei categorii de criterii se vor aplica simultan și trebuie să fie toate îndeplinite, posibil într-o măsură diferită, de la caz la caz.

DIRECTIVE GENERALE

ale activităţii Comunităţii, obiective ştiinţifice şi tehnologice şi priorităţi aferente

I. Teme şi organizare

Cu privire la temele şi la organizarea celui de al cincilea program-cadru se reaminteşte că în conformitate cu art. 130 g) din tratatul Comunităţii Europene, cel de al cincilea program-cadru va cuprinde patru activităţi:

- prima activitate se referă la programe de cercetare, dezvoltare tehnologică şi demonstraţii;
- a doua activitate urmăreşte promovarea cooperării în cercetare, dezvoltare tehnologică şi demonstraţii cu ţări terţe şi organizaţii internaţionale;
- a treia activitate priveşte diseminarea şi optimizarea rezultatelor activităţilor de cercetare, dezvoltare tehnologică şi demonstraţii;
- activitatea a patra urmăreşte să stimuleze formarea şi mobilitatea cercetătorilor.

1. Conţinutul şi organizarea primei activităţi

Programele de cercetare, dezvoltare tehnologică şi demonstraţii vor cuprinde:

- „acţiuni-cheie“;
- activităţi de cercetare şi dezvoltare tehnologică de natură generică;
- activităţi în sprijinul infrastructurii de cercetare.

Aceste programe vor include, acolo unde este cazul, studii şi activităţi de cercetare asupra aspectelor etice şi legale relevante în cadrul unui context al respectului fundamental pentru valorile umane. Finanţarea Comunităţii pentru proiecte de cercetare în cadrul acestui program va fi utilizată exclusiv pentru scopuri civile, inclusiv cercetare pentru detectarea minelor de teren şi deminare.

În cadrul acestor programe o atenţie deosebită se va acorda implicaţiilor socio-economice ale punerii în aplicare, utilizării şi efectelor tehnologiilor, proceselor şi scenariilor realizate în cadrul fiecăruia din aceste programe. Ca o parte integrantă a acţiunilor în cadrul primei activităţi vor fi realizate cercetări social-economice relevante. Un efort deosebit se va face pentru a se asigura coerenţa între aceste activităţi, în scopul de a optimiza valorificarea şi diseminarea rezultatelor de către utilizatori. Aceste acţiuni vor fi completate de o cercetare social-economică pe probleme orizontale, realizată în cadrul celei de a patra activităţi.

Un accent deosebit se va acorda necesităţii de a încuraja participarea femeilor în domeniul cercetării şi dezvoltării tehnologice.

În plus, în cadrul unei abordări coerente implicând şi activităţile a doua, a treia şi a patra, aceste programe vor pune în aplicare, în domeniile lor respective, acţiuni ce vor contribui la realizarea scopurilor acestor activităţi.

Un efort deosebit se va face pentru a încuraja o participare reală a întreprinderilor mici şi mijlocii la programe, în special la acţiuni cu suportarea în comun a costurilor.

Se va căuta sinergia cu alte instrumente relevante ale Comunităţii.

a) Acţiuni-cheie

Acţiunile-cheie vor fi orientate în funcţie de probleme, vor fi clar definite în funcţie de criterii şi vor fi în mod specific orientate către obiectivele fiecărui program şi rezultatele dorite, ţinându-se seama de opiniile utilizatorilor. Ele se vor concentra asupra unui obiectiv clar la nivel european. *Acţiunea-cheie* este considerată ca fiind un set de proiecte de cercetare de mică şi mare anvergură, aplicative, gene-

rice şi, unde este cazul, de cercetare fundamentală, îndreptate către o preocupare sau problemă europeană comună, fără a se exclude aspectele la nivel global.

Activităţile de cercetare realizate în acest context vor integra întregul spectru de activităţi şi discipline necesare pentru a realiza obiectivele şi se vor exinde de la cercetarea fundamentală, prin dezvoltare, spre demonstraţii. Se va acorda o atenţie corespunzătoare legăturilor adecvate cu iniţiativele naţionale şi internaţionale relevante (inclusiv cadre de CDT europene complementare).

b) Activităţi de cercetare şi dezvoltare tehnologică de natură generică

Aceste activităţi, care sunt esenţiale pentru a realiza obiectivele programelor tematice, vor fi realizate într-un număr limitat de domenii neacoperite de acţiuni-cheie. Ele vor completa acţiunile-cheie. Scopul lor principal este de a ajuta Comunitatea să îşi menţină şi să îşi îmbunătăţească capacităţile ştiinţifice şi tehnologice în acele domenii ale cercetării şi tehnologiilor de deschidere care ar trebui să fie larg utilizate.

c) Sprijin pentru infrastructurile de cercetare

Având în vedere că atât construirea, cât şi funcţionarea infrastructurilor de cercetare constituie responsabilitatea autorităţilor naţionale, sprijinul comunitar pentru infrastructuri de cercetare în conformitate cu obiectivele programelor tematice ar trebui să contribuie la îndeplinirea a două cerinţe esenţiale la nivel comunitar: 1. nevoia de utilizare optimă a infrastructurilor de cercetare existente; şi 2. nevoia de cooperare transnaţională pentru dezvoltarea raţională şi eficientă din punct de vedere al costurilor a infrastructurilor de cercetare.

Rolul Comunităţii ar trebui să fie acela de a asigura valoare adăugată complementar iniţiativelor naţionale sau multinaţionale. Suportul comunitar poate potenţa accesul la infrastructuri şi va fi asigurat în mod deosebit pentru reţelele de infrastructuri de cercetare, conducând la adâncirea complementarităţii, combinarea eforturilor şi/sau specializarea la nivel european (inclusiv compatibilitatea bazelor de date).

2. Conţinutul şi organizarea acţiunilor a doua, a treia şi a patra

Temele orizontale sunt la intersecţia politicilor de cercetare ale Comunităţii şi a politicilor sale pentru relaţii externe, inovare, întreprinderi mici şi mijlocii şi resurse umane şi pentru probleme sociale şi de forţă de muncă.

Fiecare dintre acestea cuprinde:

- activităţi specifice — incluzând, acolo unde este necesar, acţiuni-cheie — legate de obiectivele generale ale politicii comunitare privind relaţiile externe, inovarea, întreprinderile mici şi mijlocii şi resursele umane, care nu sunt realizate ca parte a temelor primei activităţi;

- activităţi, în special sub forma coordonării, sprijinului, şi activităţile însoţitoare pentru a asigura coerenţa activităţilor echivalente realizate în cadrul temelor primei activităţi.

În coordonare şi interacţiune cu programele orizontale programele tematice vor lua măsurile necesare pentru a aduce o contribuţie activă în contextul activităţilor proprii pentru realizarea obiectivelor generale ale programelor orizontale.

Sprijinul comunitar pentru infrastructuri de cercetare, în contextul activității a patra, se va concentra în mod deosebit pe măsuri pentru întărirea accesului la astfel de infrastructuri.

3. Centrul de Cercetări Comune

Acțiunile CDT directe ce urmează a fi realizate de Centrul de Cercetări Comune vor include activități de cercetare și sprijin științific și tehnic cu caracter instituțional. Centrul de Cercetări Comune poate asigura sprijin acolo unde are experiență și facilități speciale sau chiar unice în Comunitate ori unde este însărcinat cu activități necesare pentru conturarea și realizarea politicilor Comunității și sarcinilor ce revin Comisiei în conformitate cu tratatul care solicită imparțialitatea Centrului Comun de Cercetări (de exemplu, în cazul standardizării).

Centrul Comun de Cercetări își va realiza activitățile în strânsă cooperare cu comunitatea științifică și cu întreprinderile din Europa. Vor fi încurajate schimburile între Centrul Comun de Cercetări și universități, institutele de cercetări și industrie.

Centrul Comun de Cercetări este implicat, de asemenea, în mod progresiv în activități competitive.

Repartizarea disponibilă pentru Centrul Comun de Cercetări constituie o sumă maximală. În plus Centrul Comun de Cercetări poate încerca să își asigure fonduri din alte surse. Pentru aceste alocări se vor aplica regulile și reglementările relevante pentru conducerea Centrului Comun de Cercetări.

II. Obiective științifice și tehnologice

1. PRIMA ACTIVITATE

TEMA 1

Calitatea vieții și managementul resurselor vii

Îmbunătățirea calității vieții și a sănătății constituie o provocare majoră și Comunitatea își propune să o abordeze prin sprijinirea aprofundării cunoștințelor și pentru dezvoltarea tehnologiilor în domeniul vieții științifice.

În acest context este necesar să se îmbunătățească calitatea vieții tuturor cetățenilor europeni, luând în ordine problemele particulare ale sectoarelor sigure ale populației, ca de exemplu: vârsta și invaliditatea.

În același timp progresul în acest domeniu va ajuta la creșterea competitivității întreprinderilor Comunității, deschizând noi perspective în domenii în care Comunitatea are deja o poziție solidă, ca biotehnologie, agroindustrie și în domeniul sănătății și al mediului, în care continuă să se realizeze progrese rapide.

a) Acțiuni-cheie

(i) Hrană, alimentație și sănătate

Scopul acestei acțiuni-cheie este să promoveze dezvoltarea cunoștințelor, tehnologiilor și a metodelor, inclusiv aspectele prenormative bazate pe abordări multidisciplinare pentru a produce o ofertă de alimente sigure, sănătoase, echilibrate și variate pentru consumatori, care să acopere întregul lanț alimentar. Aceasta necesită cu prioritate:

— dezvoltarea de tehnologii de producție sigure, flexibile și noi și/sau îmbunătățite, pentru a îmbunătăți calitatea alimentelor și acceptarea de către consumatori a acestora, în același timp asigurându-se detectabilitatea materiilor prime și a produselor finite;

— dezvoltarea testărilor de detectare și a proceselor de eliminare a infecțiilor și agenților toxici din întregul lanț alimentar;

— cercetarea rolului alimentar în promovarea și menținerea sănătății, în ceea ce privește dieta și alimentația, toxicologia, epidemiologia, interacțiunea ambientală, selecția consumatorilor și sănătatea publică.

(ii) Controlul bolilor infecțioase

Scopul prioritar al acestei acțiuni-cheie este de a combate și preveni bolile infecțioase atât la oameni, cât și la animale, inclusiv zoonozele, cu un impact din ce în ce mai mare, care sunt fie identificate, fie nou-apărute sau care reapar, bazate pe cercetări orientate spre o mai bună înțelegere a sistemului imunitar. O atenție deosebită trebuie acordată:

— dezvoltării de vaccinuri combinate și multivalente cu monocomponente îmbunătățite sau noi, în special împotriva bolilor virale, inclusiv sprijinului pentru testări clinice în mai multe centre;

— strategiilor noi și îmbunătățite pentru a identifica și a controla bolile infecțioase, îndreptate spre tratare și prevenire și bazate pe studii privind patogeniza, apariția rezistenței și a controlului imunologic;

— aspectelor legate de sistemele de sănătate publică și acordării îngrijirii, în special managementului, prevenirii și supravegherii, aspectelor comportamentale și reacțiilor la bolile infecțioase (inclusiv modelarea bolilor umane).

(iii) „Uzina celulă”

Această acțiune-cheie are ca scop ajutorarea întreprinderilor Comunității pentru a exploata progresele făcute în științele și tehnologiile vieții, în special în domeniile sănătății, mediului, agriculturii, agroindustriilor și al produselor cu înaltă valoare adăugată, precum produsele chimice.

Ea este îndreptată spre dezvoltarea de tehnologii multidisciplinare, bazate pe exploatarea proprietăților microorganismelor, plantelor și animalelor, cu deosebire la nivel celular și subcelular.

Obiectivul este de a înțelege funcționarea celulelor pentru a dezvolta biomolecule și bioprocese de înaltă valoare adăugată, capabile să sporească calitatea vieții și sănătatea, și include:

— noi procese și produse inovatoare, în special prin inginerie moleculară (de exemplu: diagnostice, antibiotice, factori anticancer, inclusiv terapeutica bazată pe produse din plante);

— procese eficiente din punct de vedere al energiei de bioremediere și biotratate a deșeurilor;

— noi procese și produse biologice, noi tehnologii de prelucrare pe bază de noi caracteristici ale plantelor și animalelor pentru agroalimente sau agroindustrie și aplicații chimice cu înaltă valoare adăugată.

Această acțiune-cheie ar putea avea ca scop, de asemenea, ca prin CDT să facă disponibile culturi de celule ca modele pentru medicină, farmacologie, toxicologie și monitorizarea mediului, pentru a substitui experiențele pe animale și pentru scopuri prenormative.

(iv) Mediul și sănătatea

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a realiza o mai bună înțelegere a interacțiunilor între factorii genetici, fiziologici, ambientali și sociali, implicați în menținerea bunei sănătăți, și astfel să ajute la reducerea impactului negativ asupra sănătății al modificărilor din ambient și de la locul de muncă și a costurilor imense pentru sistemul de sănătate ce decurg din acesta. Ea acoperă aspecte deosebite, precum prevenirea și efectele poluării aerului, metalelor grele și ale substanțelor toxice, zgomotului, modificărilor climatice și ale radiației electromagnetice, precum și

efectele poluării la locul de muncă asupra sănătății. Ca priorități sunt incluse:

- calea multidisciplinară pentru obținerea unei mai bune înțelegeri a interacțiunii între mediul social și fizic și sănătate, incluzând cercetarea bolilor și a alergiilor legate sau influențate de mediu și cercetări pentru tratamentul și prevenirea lor;

- studii epidemiologice și cercetări patologice;

- dezvoltarea noilor metode de diagnoză, evaluare a riscurilor și de prevenire a lor;

- dezvoltarea proceselor de identificare și, unde este posibil, reducerea efectelor dăunătoare asupra sănătății și cauzele acestora.

(v) Agricultură, piscicultură și silvicultură durabile și dezvoltarea integrată a zonelor rurale

Scopul este de a dezvolta cunoștințele și tehnologiile pentru producerea și exploatarea resurselor vii, inclusiv a pădurilor, acoperind întregul lanț de producție, adaptate la cerințele recente în politicile comune agricole și de pescuit, asigurând în același timp baza științifică pentru reglementările și standardele Comunității.

Similar scopul este de a promova rolul multifuncțional al pădurilor și managementul durabil și utilizarea resurselor pădurii ca factor integral al dezvoltării rurale. Domeniile prioritare includ:

- sisteme noi și durabile de producție, inclusiv metode de creștere și exploatare în agricultură, silvicultură, piscicultură și acvacultură, având în vedere profitabilitatea, managementul durabil al resurselor, calitatea produselor și utilizarea forței de muncă, precum și sănătatea și bunăstarea animalelor;

- producția integrată și exploatarea materialelor biologice (pentru utilizări nealimentare);

- utilizarea durabilă și în multiple scopuri a resurselor forestiere; lanțul integrat silvicultură-lemn;

- dezvoltarea metodelor de control, supraveghere și protecție, inclusiv protecția terenului și prevenirea eroziunii solului;

- cercetarea prelegislativă menită să asigure o bază științifică pentru legislația Comunității;

- producția noilor instrumente și modele pentru dezvoltarea integrată și durabilă a zonelor rurale și a altor zone relevante, pe baza optimizării potențialului specific al fiecărei zone, inclusiv la nivel regional, diversificarea activităților și folosirea terenului și implicarea persoanelor interesate.

(vi) Populația în vârstă

Această acțiune-cheie urmărește să ajute Europa să răspundă provocărilor creșterii populației în vârstă prin CDT pentru a sprijini dezvoltarea de politici și intervenții pentru a crește calitatea vieții și independența oamenilor în vârstă și pentru a reduce necesitatea îngrijirii pe termen lung și a costurilor corespunzătoare acestora. Ea dă prioritate CDT multidisciplinare privind procesele care conduc la o îmbătrânire sănătoasă, incluzând aspectele demografice, sociale și economice și la intervenții conducând la amânarea și un management îmbunătățit al invalidității. Ea urmărește să genereze avantaje competitive pentru o gamă largă de industrii și sectoare legate de sănătate. Domeniile prioritare includ:

- CDT privind bolile și problemele de sănătate cu morbiditate ridicată¹⁾, care sunt legate de vârstă și unde există o perspectivă reală în prevenire, tratament sau întârziere în instalare;

- CDT privind determinanții biologici, fiziologici, sociali și economici ai unei îmbătrâniri sănătoase și ai mecanismelor care conduc la invaliditate și amânarea acesteia;

- cercetare demografică și epidemiologică asupra îmbătrânirii și tendințelor de invaliditate, pentru a permite prognozarea dimensiunii și naturii populației în vârstă ca bază pentru politică și planificare;

- CDT pentru a asigura o bază pentru noi abordări privind întârzierea instalării invalidității, pentru a reduce amenințarea mediului social și fizic asupra populației în vârstă (de exemplu în locuințe și mijloace de transport) și pentru sprijinirea funcționării mentale și fizice;

- CDT privind furnizarea de servicii de sănătate și sociale eficiente pentru populația în vârstă, inclusiv cercetarea comparativă privind finanțarea îngrijirii și a pensiilor pe termen lung.

b) Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică

- Bolile cronice și degenerative (în particular cancer și diabet), boli cardiovasculare și boli foarte rare

Provocările majore în cercetarea biomedicală sunt reprezentate de elucidarea etiologiei și a patogenezei bolilor pentru care există mai mult decât o cauză interactivă (genetică, de mediu, stil de viață, de morbiditate ridicată — de exemplu: boli cardiovasculare, cancer, diabet — sau joasă — de exemplu, boli rare). Există o nevoie urgentă de a îmbunătăți diagnoza, tratamentul, prevenirea și supravegherea prin epidemiologie și aplicarea progreselor din tehnologia modernă, care reclamă o abordare multinațională.

- Cercetarea genomurilor și a bolilor de origine genetică

Scopul acestei activități este de a identifica funcțiile fiziologice ale genelor și de a îmbunătăți înțelegerea semnificației informațiilor secvențiale. Noile cunoștințe și tehnologii derivând din acțiunea generică trebuie să promoveze exploatarea informațiilor despre genom în folosul sănătății, industriei și mediului înconjurător din Europa. Organizarea colaborării în acest domeniu va sprijini dezvoltarea sistemelor de expresie pentru a facilita studiul genelor de interes industrial și agronomic, precum și proiectarea de strategii moleculare eficiente și de strategii preventive și terapeutice bazate pe gene pentru bolile umane și animale.

- Neuroștiințe

Această activitate va asigura noi aprofundări și o mai bună înțelegere a mecanismelor care guvernează interrelația proceselor biologice și fiziologice, pentru a promova noi diagnostice (de exemplu: imagistica), și abordări terapeutice pentru tulburările neurologice și psihice și pentru a sprijini oportunitățile pentru inovație în industriile pentru îngrijirea sănătății.

- Cercetarea în domeniul sănătății publice și în serviciile sănătății

Îmbunătățirea sistemului de sănătate: pentru a îmbunătăți sănătatea cetățenilor europeni și eficacitatea și eficiența din punct de vedere al costului, pentru promovarea sănătății și tehnologiilor de îngrijire a sănătății și a intervențiilor, pentru a spori sănătatea și siguranța la locul de muncă, pentru a evalua modelele de îngrijire a sănătății, pentru a dezvolta baza de dovezi pentru practica clinică și politica în domeniul sănătății și pentru a studia variațiile sănătății în Europa.

¹⁾ Boli îndelungate și grave, implicând o povară pentru societate, familii, indivizi și carierele lor.

Problemele legate de lupta împotriva drogurilor: prevenirea și, unde este cazul, controlul problemelor de sănătate legate de droguri prin stabilirea factorilor psihologici și social-economici implicați în luarea de droguri, dezvoltarea unei mai bune înțelegeri a consecințelor pe termen lung pentru sănătate și sociale ale abuzului și dezvoltarea strategiilor de tratament mai eficiente.

— Cercetarea privind persoanele handicapate

Scopul acestei activități este de a spori calitatea vieții și independența persoanelor infirme, în special prin îmbunătățirea mediului lor social și fizic și asigurarea eficientă și eficientă a serviciilor de sănătate și îngrijire socială disponibile pentru ele.

— Studiarea problemelor legate de etica biomedicală și bioetică în contextul spectrului pentru valorile umane fundamentale¹⁾

— Studiarea aspectelor socioeconomice ale dezvoltării științelor și tehnologiilor vieții în perspectiva dezvoltării durabile (impact asupra societății, economiei și ocupării forței de muncă)

c) *Suport pentru infrastructurile cercetării*

În acord cu obiectivele generale descrise mai sus, activitățile ar trebui concentrate, spre exemplu, pe bazele de date și colecționarea materialului biologic, centre de cercetări clinice și experimente și facilități pentru cercetarea în piscicultură și acvacultură.

TEMA 2

Societatea informațională prietenoasă pentru utilizatori

Convergența dintre procesarea informației, comunicațiilor și a conținutului informațional pătrunde într-un ritm susținut în tot mai multe activități sociale și industriale, contribuind la creșterea competitivității și calității vieții în Europa.

Dezvoltarea societății informaționale deschide posibilitatea pentru o gamă largă de noi activități atât pentru persoane, cât și pentru firme din Comunitate, de exemplu în domeniul comerțului, muncii, transportului, mediului, educației și instruirii, sănătății și culturii. Pentru punerea în valoare a întregului potențial al societății informaționale sunt necesare eforturi permanente privind cercetarea, dezvoltarea tehnologică, activități demonstrative și inițiative tehnologice. Gama tehnologică a acțiunilor-cheie permite posibilitatea unei concentrări dinamice și a unei implementări flexibile a activităților, reflectând priorități social-economice.

Aceste eforturi trebuie să abordeze în toate activitățile subiecte generale cum ar fi: accesibilitate, ușurința în utilizare, eficiența costurilor, interoperabilitate și standardizare. Acestea ar trebui, de asemenea, să se adreseze impactului socioeconomic al activităților, în special schimbărilor sociale determinate de introducerea și de răspândirea utilizării noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor, inclusiv de efectul lor asupra diferitelor grupuri de populație, acordându-se atenție efectului lor asupra femeilor și tinerilor. O prioritate importantă în acest context va fi abordarea subiectelor privind accesul și ușurința în utilizare.

a) *Acțiuni-cheie*

(i) Sisteme și servicii pentru cetățeni

Scopul acestei acțiuni-cheie este să răspundă politicii și nevoilor utilizatorilor și să simplifice accesul la un cost cât mai scăzut la servicii calitative de interes general, să stimuleze industria în dezvoltarea acestor servicii și să deschidă calea către „comunități digitale” atât în zone urbane, cât și în zone rurale. În acest context acțiunea-cheie se va baza pe următoarele priorități:

• referitor la sănătate: sisteme clinice computerizate, rețele de sănătate de înaltă capacitate și telemedicină;

• referitor la persoane defavorizate, inclusiv persoane vârstnice sau cu handicap: interfețe avansate și telesisteme pentru integrarea persoanelor în vârstă sau cu handicap în societate;

• referitor la administrația publică: sisteme multimedia avansate pentru simplificarea accesului și furnizarea serviciilor de interes public;

• referitor la mediu: sisteme inteligente pentru analiză, supraveghere și management, avertizare din timp, sisteme-suport pentru detecția și curățarea zonelor minate;

¹⁾ Luând în considerare declarația Consiliului European de la Amsterdam și Rezoluția Parlamentului European privind interzicerea donării umane (JO C 115, 14 aprilie 1997, p. 92) și legislația comunitară corespunzătoare, cercetarea realizată la nivelul Comunității va fi efectuată ținându-se seama de autoritățile competente, în mod deosebit de Grupul european pentru etică în știință și noi tehnologii și de Grupul pentru embrion uman și protejarea fătului, precum și de opiniile organizațiilor internaționale corespunzătoare, concomitent cu respectarea principiilor stipulate în Declarația de la Helsinki și în rezoluțiile corespunzătoare ale Organizației Mondiale a Sănătății și în alte convenții internaționale corespunzătoare.

În prezentul program-cadru nu se vor realiza activități de cercetare care modifică sau care intenționează să modifice moștenirea genetică a ființelor umane prin modificarea celulelor germinative sau prin intervenția în orice etapă a dezvoltării embrionare și care pot face aceste modificări ereditare. În mod similar nu se va realiza activitate de cercetare, înțeleasă în sensul termenului „clonare”, în scopul de a înlocui un germen sau un nucleu al celulei unui embrion cu acela al celulei vreunui alt individ, o celulă dintr-un embrion sau o celulă provenind dintr-o etapă ulterioară a dezvoltării la embrionul uman. În măsura în care este posibil, experimentările și testările pe animale vor trebui înlocuite cu metode *in vitro* sau cu alte metode alternative. Modificarea moștenirii genetice a animalelor și clonarea animalelor vor fi avute în vedere în prezentul program-cadru numai pentru obiective care sunt justificate prin motive etice și în măsura în care operațiunile implicate sunt efectuate pe o bază etică, cu respectarea sănătății animalelor și a principiilor diversității genetice.

(Efectele practice ale acesteia vor fi elaborate în continuare în programele specifice.)

- referitor la transport și turism: sisteme inteligente avansate, necesare pentru management și teleservicii asociate.

(ii) Noi metode de lucru și de comerț electronic

Scopul acestei acțiuni-cheie este să dezvolte tehnologii pentru sprijinirea operării mai eficiente a firmelor, pentru eficientizarea comerțului cu bunuri și servicii și pentru simplificarea îmbunătățirii condițiilor de lucru și a calității muncii. Temele prioritare vor fi:

- metode de lucru la distanță, flexibile și mobile, și instrumente pentru persoane și pentru lucrul în grup sau în cooperare, precum și metode lucrative bazate pe simulare și realitate virtuală, inclusiv instruire specifică;

- sisteme de management pentru furnizori și consumatori, inclusiv sisteme care să permită adaptarea la cerințele grupurilor mari de clienți, interoperabilitate și sisteme de plată securizate;

- securitatea informațiilor și a rețelelor, inclusiv criptografia, tehnici de combatere a infracțiunilor pe calculator, mijloace tehnice pentru autentificarea și protecția integrității și proprietății intelectuale și „tehnologii de creștere a confidențialității”.

(iii) Conținut și instrumente multimedia

Scopul acestei acțiuni-cheie este să simplifice învățarea pe termen foarte lung, să stimuleze creativitatea, să permită diversitatea culturală și lingvistică și să îmbunătățească produsele și serviciile de informare viitoare, luând în considerare acceptabilitatea și ușurința în exploatare pentru utilizator. Cercetările pun accentul pe sisteme inteligente pentru educație și instruire, cu forme inovatoare ale conținutului multimedia, inclusiv ale conținutului audiovizual, și instrumente pentru structurarea și procesarea lor. Accentul se va pune pe patru direcții:

- publicare electronică interactivă cu noi metode pentru crearea și structurarea publicațiilor: diseminarea personalizată a informațiilor și accesul la informații științifice, culturale și de alt gen prin intermediul bibliotecilor, arhivelor și al muzeelor interconectate;

- educație și instruire: sisteme, servicii și software care să permită dezvoltarea și demonstrarea noilor metode de utilizare a multimedia, comunicații de bandă largă, simulare și realitate virtuală;

- noi tehnologii ale limbajului, inclusiv interfețe, care să ajute la orientarea spre o utilizare mai prietenoasă a sistemelor de informare și comunicare;

- tehnologii avansate pentru accesarea, filtrarea, analiza și pentru manipularea informațiilor, care să ajute la gestionarea exploziei informaționale și la simplificarea utilizării conținutului multimedia, inclusiv sisteme de informare geografică.

(iv) Tehnologii esențiale și infrastructuri

Scopul acestei acțiuni-cheie este să promoveze excelența în tehnologii cu rol crucial pentru societatea informațională și să accelereze introducerea și răspândirea domeniului lor de aplicare. Această acțiune este orientată pe următoarele priorități:

- tehnologii pentru managementul procesării informațiilor, comunicațiilor și al rețelelor, inclusiv al celor de bandă largă, împreună cu implementarea acestora, interoperabilitate și aplicații;

- tehnologii și inginerie pentru software, sisteme și servicii, inclusiv statistici de înaltă calitate;

- tehnologii de vizualizare și simulare pe scară largă și în timp real;

- sisteme de comunicații mobile și personale, inclusiv sisteme și servicii legate de comunicațiile prin satelit;

- interfețe senzoriale;

- periferice, subsisteme și micro sisteme;

- microelectronică (tehnologii, instrumente, echipamente și hardware necesar pentru proiectarea și fabricarea circuitelor și a componentelor și dezvoltarea aplicațiilor).

b) *Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică*

În scopul dezvoltării de tehnologii ale viitorului cu o perspectivă vizionară și cu un impact industrial, tematicile de cercetare ar putea include, într-o manieră neprescriptivă:

- tehnologii pentru reprezentarea, crearea și manipularea cunoștințelor;

- tehnologii la scară nano, cuantice, fotonice, bioelectronice, inclusiv circuite integrate de generație următoare, calculatoare de performanță ultra-înaltă și rețele superinteligente.

c) *Sprijin pentru infrastructurile de cercetare*

Prioritatea este asigurarea sprijinului pentru implementarea rapidă și interoperabilitatea sistemelor de comunicații și de calcul de mare viteză, avansate și larg răspândite în Europa, necesare pentru cercetare în toate domeniile științei și tehnologiei, în contextul evoluției globale a Internetului.

TEMA 3

Creșterea durabilă și competitivă

Obiectivul este de a produce și de a disemina cunoștințele și tehnologiile necesare pentru a elabora și a realiza procese și produse de înaltă calitate, nepoluante și adecvate cerințelor consumatorilor, produse care vor fi competitive pe piața de mâine, pentru a sprijini creșterea economică și crearea de noi locuri de muncă în Europa și pentru a susține efortul continuu de inovare al firmelor producătoare (inclusiv întreprinderi mici și mijlocii), o dată cu îmbunătățirea competitivității lor.

Aceasta se corelează cu dezvoltarea sistemelor de transport economice, sigure și care protejează mediul și calitatea vieții.

a) *Acțiuni-cheie¹*

(i) Organizare, produse și procese inovative

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a facilita dezvoltarea de produse și servicii inovative de înaltă calitate, care satisfac nevoile cetățenilor și ale piețelor, și de noi metode

de producție și fabricație, inclusiv inovarea și modernizarea industriilor tradiționale care economisesc resurse și sunt nepoluante, oricare ar fi metoda de producție. Cercetarea se va concentra în principal pe:

¹Coordonarea va fi asigurată între diferitele acțiuni-cheie și tehnologii generice referitoare la transportul feroviar și rutier.

- elaborarea, dezvoltarea și integrarea de noi tehnologii pentru proiectare, fabricație, control și producție, inclusiv tehnologii și inginerie la scara micro și nano;

- desfășurarea, integrarea și adaptarea tehnologiilor societății informaționale pentru fabricație inteligentă (inclusiv sisteme flexibile de producție și sisteme pentru managementul flexibil al lanțurilor de aprovizionare și distribuție, sisteme înglobate și teleservicii pentru tehnologii de funcționare, întreținere și tehnologii de simulare și diviziune a muncii);

- tehnologii pentru îmbunătățirea controlului calității și pentru procese curate și eficiente din punct de vedere ecologic, inclusiv tehnici de sinteză și separare, urmărind reducerea utilizării resurselor și promovarea utilizării resurselor regenerabile, reutilizarea și reciclarea deșeurilor și dezvoltarea proceselor și produselor curate, bazate pe conceptul „analizei ciclului de viață”;

- noi metode de organizare a producției și a muncii și de utilizare și dezvoltare a abilităților (incluzând analize socio-economice), inclusiv în industriile tradiționale.

(ii) Mobilitate și intermodalitate durabilă

Scopul este de a asigura dezvoltarea politicii pe deplin integrate și a opțiunilor operaționale pentru un sistem european de transport integrat interoperabil feroviar și rutier, aerian și naval, pe baze larg intermodale, pentru a asigura mobilitatea persoanelor și a mărfurilor, concomitent cu îmbunătățirea eficienței transportului, siguranței și fiabilității și reducerea congestiei și a altor daune aduse mediului. Acestea necesită următoarele priorități:

- dezvoltarea, validarea și demonstrarea sistemelor de management de transport, raționale, modale și intermodale, inclusiv o mai bună utilizare a sistemelor de navigație și poziționare, inclusiv utilizând generația a doua de sateliți și servicii avansate de informare pentru călători și operatori;

- cercetarea în domeniul infrastructurilor transportului și interfețelor lor cu mijloace și sisteme de transport, concomitent cu reducerea oricărui impact negativ asupra mediului și siguranței și luarea în considerare a accesibilității și integrării politicilor de transport și planificare regională;

- dezvoltarea de scenarii tehnologice și social-economice pentru mobilitatea durabilă a persoanelor și a bunurilor.

(iii) Transport terestru și tehnologii marine

Scopul este de a încuraja, concomitent cu conservarea mediului și îmbunătățirea siguranței, dezvoltarea și integrarea cunoștințelor și tehnologiilor specifice pentru activități de transport terestru și maritim. Aceasta va permite Comunității să dezvolte tehnologii pentru a menține și a consolida poziția competitivă a industriei auto și feroviare europene prin dezvoltarea tehnologiilor inovatoare și a materialelor noi, a modurilor și sistemelor pentru mijloace de transport terestru durabile și eficiente și pentru exploatarea deplină a potențialului maritim și îmbunătățirea competitivității industriei navale. Această acțiune va fi completată cu acțiunile-cheie vizând mobilitatea și intermodalitatea durabilă și ecosistemele maritime durabile. Acțiunea va acoperi următoarele priorități:

- dezvoltarea tehnologiilor pentru vehicule rutiere și feroviare inteligente și economice curate, sigure, eficiente și cu consum mic de energie, care funcționează în mediul de transport total integrat;

- concepte de vehicule inovatoare, utilizând materiale și tehnici de construcție noi, cu accent pe îmbunătățirea siguranței (inclusiv reducerea greutateii și îmbunătățirea caracteristicilor în caz de accident), reciclabilitatea și reducerea costurilor întregului ciclu de viață;

- interacțiunea om/vehicul în vehiculele rutiere și feroviare și metode inovatoare pentru adaptarea la noi necesități a sistemelor feroviare;

- dezvoltarea navelor avansate, care sunt sigure, eficiente și neagresive față de mediul înconjurător;

- utilizarea mării și a căilor de navigație interioare ca mijloace economice și sigure de transport al mărfurilor și al pasagerilor (incluzând infrastructuri portuare avansate) prin maximizarea performanțelor și a interoperabilităților navelor în legătură cu acțiunea-cheie „mobilitate și intermodalitate durabilă”;

- tehnologii pentru studierea și observarea mărilor și exploatarea durabilă a resurselor minerale și energetice ale mărilor, inclusiv tehnologii off-shore și subacvatice, precum și tehnologii pentru vehicule fără oameni la bord și acustici submarine.

(iv) Noi perspective în aeronautică

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a ajuta Comunitatea să își consolideze poziția în acest sector prin dezvoltarea autorității sale, într-o manieră prietenoasă față de mediu, utilizând cele mai avansate tehnologii aeronautice. Aceasta va avea în vedere următoarele priorități:

- dezvoltarea și demonstrarea de tehnologii avansate pentru proiectare și producție integrată și pentru reducerea consumului de energie, a emisiilor și a zgomotului pentru diferite concepte aeronautice;

- fezabilitatea tehnologică și economică a tehnologiilor critice pentru noi generații de concepte aeronautice, incluzând sisteme și subsisteme avansate;

- dezvoltarea tehnologiilor pentru îmbunătățirea siguranței operaționale și eficiente, inclusiv integrarea la bord a tehnologiilor managementului traficului aerian, în coordonare cu alte acțiuni-cheie legate de transport.

b) *Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică*

Efortul se va concentra pe cercetarea prioritară necesară pentru a reîntări competitivitatea europeană și calitatea vieții:

- prin sprijinirea și dezvoltarea materialelor industriale noi și îmbunătățite și a proceselor pentru producerea lor: materiale rezistente la temperaturi și presiuni ridicate (de exemplu, pentru generarea de energie și motoare); materiale ușoare (pentru transport și construcții); materiale funcționale (optoelectronice, biomateriale, senzori) proiectate și dezvoltate având în vedere ușurarea proceselor de reciclare; inginerie de suprafață și de interfață, ca și tehnologii la scară nano și cu fascicule;

- prin asigurarea că standardele europene și laboratoarele de testare pot face măsurători și teste complete care sunt echivalente cu măsurători similare făcute de partenerii comerciali importanți ai Europei; prin disponibilizarea testelor tehnice, materialelor și instrumentelor de măsură de referință, certificate pentru utilizare în statele membre în scopul de a asigura concordanța cu directivele Comunității; prin sprijinirea standardizării și a certificării, inclusiv acțiuni de combatere a fraudei și de asigurare a calității produselor și serviciilor;

- prin dezvoltarea de materiale noi și îmbunătățite și de tehnologii de producție în domeniul oțelului.

c) *Sprijin pentru infrastructurile de cercetare*

În concordanță cu obiectivele generale evidențiate mai sus, activitățile trebuie focalizate, de exemplu, pe centre computerizate de cercetare, tuneluri aerodinamice de mare putere, laboratoare și instalații pentru măsurare și testare, precum și pe baze de date specializate.

TEMA 4

Energie, mediu și dezvoltare durabilă

Cercetarea și dezvoltarea tehnologică în domeniul managementului mediului, energiei și dezvoltării durabile a resurselor ecosistemului sunt esențiale pentru implementarea politicilor Uniunii. Utilizarea cunoștințelor și a tehnologiilor necesare va contribui la satisfacerea unei game largi de necesități. Rezultatele acestei cercetări vor asigura bazele politicilor formulate la nivelul Comunității sau provenite din tratate internaționale.

Aceste obiective sunt strâns legate de dezvoltarea economică în condițiile calității vieții și mediului înconjurător. Aceasta necesită sisteme și servicii energetice diversificate economic, eficiente și curate, inclusiv introducerea tehnologiilor noi, reciclabile. În special acestea trebuie să conducă la reducerea substanțială a emisiilor de CO₂ și de alte gaze nocive.

Deși cercetarea și dezvoltarea tehnologică în domeniul mediului și al energiei sunt în strânsă legătură, ele rămân domenii distincte, fiecare cu capitolele financiare și administrative specifice.

1. Mediul și dezvoltarea durabilă**a) Acțiuni-cheie****(i) Managementul durabil și calitatea apei**

Scopul acestei acțiuni constă în producerea cunoștințelor și tehnologiilor necesare care pot asigura un management rațional al resurselor de apă pentru necesități casnice, industriale și agricole. Activitatea de cercetare va pune accentul pe:

- tehnologii de tratare și purificare, folosite la prevenirea poluării, la purificarea apei și la utilizarea și/sau la reutilizarea rațională a apei, precum și la dezvoltarea unei metode integrate pentru gestionarea resurselor de apă și a terenurilor mlăștinoase;

- tehnologii pentru monitorizarea și combaterea poluării, protecția și managementul apei subterane și al resurselor de apă de suprafață, inclusiv aspectele calitative;

- sisteme de supraveghere, atenționare din timp și de comunicare;

- tehnologii pentru regularizarea și managementul rezervelor și tehnologii pentru regiunile aride, semiaride și, în general, pentru regiunile deficitare în apă.

(ii) Modificarea globală, clima și biodiversitatea

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a dezvolta baza și instrumentele științifice și tehnologice necesare pentru înțelegerea implementării politicilor Comunității, mai ales a programelor CE de acțiune pentru mediu și a strategiilor privind biodiversitatea, precum și pentru asigurarea sprijinului cercetării care derivă din tratatele și convențiile semnate de Comunitatea Europeană și de statele membre. În ansamblu acțiunea-cheie caută să sporească înțelegerea în aceste domenii pentru a ajuta la îndeplinirea scopurilor Comunității de dezvoltare durabilă, acolo unde este posibil, în interacțiune cu industria. În acest context prioritățile sunt:

- înțelegerea, detectarea, evaluarea și prognozarea proceselor de modificare a climei la nivel global, cu accentuare pe cauzele și impactul asupra Europei și regiunilor europene, cu înțelegerea atât a fenomenelor naturale, cât și antropice, în contextul folosirii raționale a resurselor naturale;

- promovarea unei mai bune înțelegeri a ecosistemelor terestre și marine și interacțiunea dintre acestea și alte ecosisteme;

- dezvoltarea de scenarii și strategii pentru prevenirea, combaterea, adaptarea la modificarea la nivel global a

climei și pentru conservarea biodiversității în contextul unei dezvoltări durabile;

- să sprijine dezvoltarea componentei europene a sistemelor de observare a climei, ecosistemelor terestre (inclusiv biodiversitatea) și oceanice (de exemplu Euro-GOOS).

(iii) Ecosisteme marine durabile

Scopul acestei acțiuni-cheie este să promoveze managementul durabil integrat al resurselor marine și să contribuie la aspectele marine din cel de al cincilea plan de acțiune al mediului. Sinergia cu alte activități relevante din programul-cadru va fi asigurată printr-un mecanism de coordonare specific.

Cercetarea va fi direcționată pe:

- dezvoltarea bazei necesare de cunoștințe științifice referitoare la procesele marine, ecosisteme și interacțiuni pentru utilizarea durabilă a mediului și a resurselor marine;

- reducerea activității umane asupra biodiversității, funcționarea în bune condiții a ecosistemelor marine și dezvoltarea tehnologiilor necesare pentru facilitarea resurselor marine, în mod sigur, economic și durabil;

- monitorizarea și managementul fenomenelor costiere pentru a diminua poluarea, inundațiile și eroziunea, în special de-a lungul coastelor fragile, și pentru a facilita redarea unor suprafețe de teren acoperite de apă;

- posibilitatea prognozării operaționale a condițiilor nefavorabile de mediu în vederea unor operațiuni costiere sigure și durabile, incluzând componentele necesare unui sistem corespunzător de observare marină.

(iv) Orașul viitorului și moștenirea culturală

Scopul acestei acțiuni-cheie este dezvoltarea armonioasă a mediului urban pornind de la o viziune globală inovatoare și bazată pe economisirea resurselor, într-o manieră neagresivă față de mediul înconjurător, folosind modele avansate de organizare, reunind în particular îmbunătățirea calității vieții, restabilirea echilibrului social și al protecției, conservarea și îmbunătățirea moștenirii culturale pentru exploatarea durabilă a potențialului său social-economic, pentru angajarea forței de muncă și turism. Activitatea va fi concentrată mai ales pe următoarele priorități:

- noi modele de dezvoltare durabilă a orașelor europene și a regiunilor urbane, precum și elaborarea de scenarii și cercetări social-economice pe termen mediu și lung, activități de dezvoltare și demonstrații concentrate mai ales pe sprijin economic și competitivitate, planificare urbană și arhitecturală, integrare socială, securitate, eficiență energetică și conservarea energiei (în special la clădiri și în transportul urban) și rețelele informaționale (conceptul de „orașe digitale”);

- dezvoltarea și demonstrarea de tehnologii și produse pentru diagnoza, protecția, conservarea, restaurarea și exploatarea rațională a moștenirii culturale europene,

punându-se accent atât pe promovarea valorilor culturale fixe, cât și mobile și pe calitatea vieții;

- dezvoltarea și demonstrarea unor tehnologii pentru conservare, recuperare, renovare și construcție, care sunt sigure, economice, curate, eficiente și durabile, în particular pentru grupuri mari de clădiri;

- evaluarea comparativă și implementarea eficientă a strategiilor pentru sisteme de transport durabile într-un mediu urban.

b) *Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică*

- lupta împotriva calamităților naturale și a accidentelor tehnologice grave, prin prevenirea, evaluarea impactului și tehnici de prevenire;

- dezvoltarea tehnologiilor generice pentru observarea Pământului prin sateliți¹⁾, pentru monitorizarea mediului, resurselor și alte aplicații în managementul ecosistemului;

- studii referitoare la aspectele de dezvoltare social-economică ale modificării mediului înconjurător în perspectiva unei dezvoltări durabile (impact asupra societății, economiei și forței de muncă).

c) *Sprijinul pentru infrastructurile cercetării*

În concordanță cu obiectivele generale prezentate, activitățile se vor axa, de exemplu, pe bazele de date, infrastructuri de cercetare marină și centre computerizate pentru studiul climei.

2. Energie

Activitățile din acest domeniu vor fi coordonate în mod corespunzător cu activitățile celui de al cincilea program-cadru Euratom de cercetare și instruire, respectându-se diferențele bazelor legale ale acestor două programe.

a) *Ațiuni-cheie*

(i) Sisteme energetice mai curate, inclusiv surse de energie regenerabile

Scopul acestei acțiuni-cheie este diminuarea impactului asupra mediului, cauzat de producerea și utilizarea energiei în Europa. Activitatea se va concentra pe căutarea unor surse de energie mai curate, în special cele regenerabile, de asemenea, pe sprijinirea reducerii impactului asupra

mediului, ca urmare a utilizării combustibililor fosili. Activitatea se va concentra pe:

- producerea pe scara largă a electricității și/sau a căldurii, cu reducerea emisiilor de CO₂ din cărbune, biomasă sau din alți combustibili, inclusiv prin combinarea căldurii și energiei;

- dezvoltarea și demonstrarea, inclusiv în scopul producerii descentralizate, în principal a resurselor de energie noi și regenerabile, în special biomasă, celulă de combustie, de tehnologii și energie eoliană și solară;

- integrarea surselor de energie noi și regenerabile în sistemul energetic;

- tehnologii cu cost redus, pentru combaterea problemelor de mediu, în cazul producerii de energie.

(ii) Energie economică și eficientă pentru o Europă competitivă

Scopul acestei acțiuni-cheie este de a furniza Europei energie în mod sigur, eficient, curat și economic, în beneficiul cetățenilor, al funcționării societății și al competitivității industriei. Vor fi efectuate activități în toate etapele ciclului energiei — producție, distribuție și utilizare finală —, pentru a îmbunătăți eficiența și pentru a reduce costurile. Activitatea se va axa pe:

- tehnologii pentru utilizarea rațională și eficientă a energiei;

- tehnologii pentru transportul și distribuția energiei;

- tehnologii pentru stocarea energiei pe scară macro și micro;

- îmbunătățirea extracției, explorării și producției eficiente a hidrocarburilor;

- îmbunătățirea eficienței surselor noi și regenerabile;

- elaborarea scenariilor pentru cerere și ofertă în economie/mediu/sisteme energetice și interactivitatea lor și analiza eficacității costurilor (bazată pe costuri pe întreaga durată de viață) și eficiența tuturor surselor de energie.

b) *Activități de cercetare și dezvoltare tehnologică de natură generică*

- studierea aspectelor socio-economice ale energiei în perspectiva dezvoltării durabile (impactul asupra societății, economiei și forței de muncă).

2. A DOUA ACTIVITATE

Tema orizontală „Confirmarea rolului internațional al Comunității de cercetare“

Scopurile principale ale acestei teme orizontale sunt acelea de a promova cooperarea științifică și tehnologică internațională, de a întări capacitățile Comunității în domeniile științei și tehnologiei, de a asigura sprijin general pentru realizarea excelenței științifice în cadru larg, internațional, și de a contribui la aplicarea politicii externe a Comunității, ținând seama și de accesul de noi state membre.

Obiectivele generale ale cooperării științifice internaționale sunt:

- să promoveze cooperarea științifică și tehnologică între întreprinderi, organizații și cercetători din țări terțe și din Comunitate, care probabil va produce beneficii semnificative, reciproce și echilibrate, luându-se în considerare nevoile și circumstanțele diferite ale grupurilor individuale

de țări și regiuni, respectându-se totodată protecția proprietății intelectuale;

- să faciliteze accesul centrelor de cercetare și al întreprinderilor cu sediul în Comunitate la cunoștințele științifice și tehnologice disponibile în afara Comunității, care servesc intereselor Comunității;

¹⁾ Se va asigura o coordonare specifică a activităților referitoare la „tehnologiile spațiale“, aplicație desfășurată în cadrul fiecărui program tematic.

- să întărească poziția și rolul cercetării Comunității în arena științifică și tehnologică internațională și să promoveze cultura științifică și tehnologică europeană;

- să pregătească accesul de noi state membre, de exemplu prin încurajarea asocierii lor depline la programele-cadru, prin contribuția la stabilizarea potențialului CDT al țărilor din Europa Centrală și de Est, în general, și al noilor state independente ale fostei Uniuni Sovietice, prin sprijinul și dezvoltarea parteneriatelor euro-mediteraneene și prin contribuția la dezvoltarea durabilă economică, socială și științifică a țărilor în curs de dezvoltare;

- să ajute actorii europeni în cercetare să dobândească informații și să câștige experiență privind capacitățile de cercetare, activitățile și prioritățile țărilor terțe industrializate și ale țărilor cu „economii în formare”, astfel încât să facă mai competitivă industria Comunității și să întărească prezența acesteia pe noi piețe.

Cooperarea științifică și tehnologică internațională se va realiza pe baza acordurilor de cooperare, acolo unde acestea există, și prin acest program orizontal de cooperare internațională, precum și prin activități realizate în cadrul altor programe din acest program-cadru.

1. Acțiuni specifice în programul de „cooperare internațională“

Pe baza politicilor de cooperare în domenii specifice pe care Comunitatea le urmărește împreună cu diverșii săi parteneri potențiali, se vor pune în practică trei categorii de acțiuni cu o dimensiune internațională specifică, legate de problemele specifice cu care se confruntă aceste țări și care nu sunt abordate prin alte activități ale programului-cadru. Numai aceste acțiuni vor fi finanțate prin programul specific de „cooperare internațională“.

a) Cooperarea cu anumite categorii de țări terțe:

- state în fază de preaderare: promovarea centrelor lor de excelență, măsuri însoțitoare pentru facilitarea participării lor la alte programe ale programului-cadru, inclusiv la rețelele de cooperare;

- noi state independente și țări din Europa Centrală și de Est, neafiate în faza de preaderare: sprijin pentru dezvoltarea potențialului lor științific și tehnologic (inclusiv INTAS pentru noile state independente, sub rezerva convenirii unui nou acord între membrii săi cu privire la continuarea sa), cooperarea în domenii de interes reciproc (inclusiv aplicații pe sateliți, probleme regionale legate de mediu și sănătate);

- țările partenere mediteraneene: îmbunătățirea capacităților lor CDT prin acțiuni comune și promovarea inovării; cooperarea în domenii de interes reciproc, mai ales aspecte regionale mediteraneene, inclusiv aspecte de mediu, sprijinul dezvoltării socio-economice, inclusiv dimensiunea urbană, tranziția la societatea informațională și conservarea moștenirii culturale, măsuri însoțitoare pentru facilitarea participării la alte programe ale programului-cadru, inclusiv prin rețele de cooperare;

- țările în curs de dezvoltare: se va realiza un dialog politic cu privire la prioritățile și necesitățile CDT pe grupe de țări și regiuni. Activitățile de cooperare vor fi avute în vedere în particular în următoarele domenii: mecanisme și condiții pentru dezvoltare durabilă; managementul și utiliza-

rea durabilă a resurselor naturale, inclusiv aspecte privind producția agricolă, mediul și energia; sănătate, nutriție și securitate alimentară;

- țări cu economii în curs de formare și țări industrializate: schimburi de cercetători; organizarea de seminarii; măsuri însoțitoare pentru promovarea de parteneriate și pentru întărirea accesului reciproc la activitățile CDT, inclusiv, acolo unde este cazul, prin acorduri de cooperare științifică și tehnologică.

b) Formarea cercetătorilor

Se va înființa un sistem de burse pentru a da tinerilor cercetători din țările în curs de dezvoltare, din țările mediteraneene și din țările cu economie în curs de formare ocazia de a colabora în laboratoare ale Comunității la proiecte specifice ale programului-cadru. O altă schemă de burse va fi asigurată pentru un număr limitat de tineri cercetători din Comunitate, astfel încât să le permită acestora să lucreze în laboratoare de înaltă calitate, orientate spre industrie, în țări terțe, în domenii de interes pentru Comunitate.

c) Coordonarea

Coordonarea cu acțiuni COST și sprijinul pentru administrația COST, coordonarea cu EUREKA și cu organizații internaționale implicate în activități de cercetare; coordonarea activităților urmărite prin alte programe ale programului-cadru corelate cu acelea urmărite prin alte acțiuni de cooperare ale Comunității (în mod deosebit PHARE, TACIS și MEDA) și cu activitățile de cooperare ale statelor membre.

2. Cooperarea internațională urmărită prin alte activități ale programului-cadru

Participarea entităților din țări terțe va avea în principal două forme:

- participare la program pe baza asocierii depline cu programul-cadru: participarea entităților din țări terțe în condiții similare cu cele ale entităților din statele membre. Asocierea deplină a statelor în faza de preaderare ar putea fi facilitată prin mecanisme adecvate de finanțare degresivă, putându-se utiliza, dacă se decide în acest sens, alte instrumente relevante ale Comunității (de exemplu PHARE). Pentru alte state în faza de preaderare, care consideră că participarea deplină la programul-cadru nu este fezabilă pentru ele, poate fi avută în vedere asocierea parțială cu unul sau mai multe programe specifice complete;

- participarea la programe specifice pe o bază proiect cu proiect: dacă în interesul Comunității este necesară semnarea unui acord de cooperare bilateral sau multilateral, în scopul de a asigura accesul la programe de înaltă calitate ale țărilor terțe și aranjamente de drepturi de proprietate intelectuală, participarea proiect cu proiect va fi subiectul încheierii unui astfel de acord. Entitățile participante ale țării terțe în principiu nu vor beneficia de fonduri în aceste programe, cu excepția unor cazuri justificate în mod reglementar în interesul Comunității.

Condițiile detaliate în care entitățile din țări terțe și organizațiile internaționale implicate în activități de cercetare pot participa la programul-cadru, inclusiv la aranjamentele financiare, vor fi specificate în decizia ce va fi adoptată ca urmare a art. 130 j) din tratat.

3. A TREIA ACTIVITATE

Tema orizontală „Promovarea inovării și încurajarea participării întreprinderilor mici și mijlocii”

Inovarea este un factor-cheie pentru competitivitatea industrială, dezvoltarea durabilă socială și economică și crearea de locuri de muncă. Scopul este promovarea activităților de inovare, inclusiv crearea de întreprinderi inovatoare, și facilitarea diseminării și exploatării rezultatelor cercetării și sprijinirea transferului tehnologic.

Întreprinderile mici și mijlocii sunt factori și actori cu rol important în inovare.

Dezvoltarea IMM poate avea o contribuție vitală la dezvoltarea economică și socială, la activități economice noi, crearea de locuri de muncă și competitivitate. IMM trebuie de aceea să aibă asigurat un acces mai ușor la tehnologiile avansate de care au nevoie, dar și la oportunitățile oferite de Comisie, precum și la cele oferite de programele de cercetare ale statelor membre.

Promovarea inovării și participarea IMM, deși nu sunt sinonime, sunt strâns legate între ele. În măsura în care este posibil, această temă va fi prin urmare implementată printr-o acțiune comună care să acopere ambele aspecte. Mai mult decât atât, activitățile realizate în acest program vor fi complementare activităților întreprinse de statele membre și activităților de promovare a inovării și vor încuraja participarea IMM, realizată în cadrul programului de lucru, care, în consecință, va fi sprijinită, suplimentată și, acolo unde este necesar, direcționată.

1. Obiective generale**a) Promovarea inovării:**

- sprijinirea implementării politicilor de inovare în Uniunea Europeană, în special prin contribuția la crearea unui mediu inovator;
- creșterea conștientizării publicului în privința avantajelor inovării;
- îmbunătățirea impactului economic și social al activităților programelor-cadru de cercetare, prin asigurarea unei mai bune diseminări și exploatări a rezultatelor acestora, precum și transferul și diseminarea tehnologiilor provenind din diferite surse, pornind de la cerințele consumatorilor și ale utilizatorilor;
- simplificarea accesului participanților la program (în special IMM), prin asigurarea informării și asistenței instrumentelor care sprijină inovarea.

b) Încurajarea participării IMM:

- stimularea participării IMM la programele de cercetare și transfer tehnologic către IMM, atât către IMM active în cercetare și tehnologie înaltă, cât și către acelea cu capacitate redusă de cercetare sau fără, dar cu cerințe tehnologice substanțiale și capacitatea de absorbire a noilor tehnologii; asistarea IMM din Uniunea Europeană să își dezvolte capacitățile tehnologice, luând în considerare, de asemenea, problemele specifice ale IMM din regiunile mai puțin favorizate;
- asistarea IMM în inițierea de rețele transnaționale și parteneriate pentru absorbția și difuzia noilor tehnologii;
- încurajarea dezvoltării legăturilor transnaționale între IMM, firme mari, centre de cercetare și universități.

2. Acțiuni specifice din programele orizontale**a) Promovarea inovării:**

- identificarea și diseminarea, împreună cu alte programe din programul-cadru, a unor mecanisme adecvate care să simplifice ciclul de viață al proiectelor, exploatarea, finanțarea din surse private, transferul de tehnologii și rezultatele acestora, cu garantarea protecției cunoștințelor dobândite;

- dezvoltarea, validarea și implementarea metodologiilor pentru acțiuni de transfer tehnologic integrând aspecte tehnologice, economice și sociale ale inovării și, unde este necesar, diseminarea transnațională și valorificarea rezultatelor ce nu derivă din programele tematice (luând în considerare caracteristici speciale ale fiecărui sector de activitate);

- coordonarea studiilor și analizelor realizate în diverse foruri și integrarea rezultatelor acestora, în vederea stabilirii unui cadru comun de referință în domeniul politicilor de inovare.

b) Încurajarea participării IMM:

- managementul unui unic punct de intrare complementar pentru IMM, pentru toate programele de cercetare, în departamentele Comisiei, cu sprijinul rețelelor existente în statele membre; definirea și managementul instrumentelor comune care să faciliteze participarea IMM la aceste programe (utilizarea pe cât posibil a metodelor electronice pentru dosare de informații, prezentarea de propuneri, "linii de sprijin", Intranet specializat pentru stimularea IMM în inovare etc.); furnizarea de informații despre programe și instruire asupra pregătirii de propuneri;

- creșterea implicării IMM în toate fazele procesului de consultare/evaluare; după caz, asociațiile lor reprezentative pot fi, de asemenea, consultate; asigurarea unei structuri și a unui sistem cu reacție rapidă pentru toți potențialii participanți; asistență la stabilirea de consorții; simplificarea procedurilor și creșterea ulterioară a eficienței aranjamentelor contractuale și de plată; creșterea transparenței;

- apeluri pentru propuneri, deschise permanent, pentru măsuri specifice IMM, cum sunt activități de cercetare cooperativă și acordarea de premii;

- asistență către IMM în identificarea nevoilor tehnologice curente și de perspectivă și furnizarea de informații și asistență în vederea îndeplinirii acestor necesități.

c) Acțiuni comune pentru inovare/IMM:

- acțiuni la nivelul Comunității pentru raționalizarea și coordonarea rețelelor de informare și asistență a cercetării comunitare și ale activităților de inovare; management, împreună cu alte programe din programul-cadru, sprijinirea rețelei pentru inovare și transfer tehnologic, utilizând cel mai bine centrele releu de inovare și punctele focale CRAFT; consolidarea mecanismelor pentru culegerea și diseminarea informațiilor, cum ar fi serviciul de informare CORDIS;

- asigurarea informării și asistenței, precum și a activităților-pilot, în domeniul:

- drepturilor de proprietate intelectuală;

- accesului la finanțarea din surse private, îndeosebi capital de risc;

– înființării de firme inovatoare, în principal prin fonduri și organizații europene (Fondul European de Investiții, Banca Europeană de Investiții și schema Eurotech Capital).

Obiectivul activităților-pilot va fi să îmbunătățească capacitățile existente de informare, asistență și analiză și să faciliteze accesul la instrumentele publice și private existente, la nivel național sau comunitar, fără asigurarea de subvenții pentru întreprinderi sau crearea unui instrument financiar competitiv;

- identificarea și promovarea, împreună cu alte programe ale programului-cadru, a celor mai bune practici de inovare.

3. Interacțiuni cu acțiuni legate de activitățile programului-cadru

a) Promovarea inovării:

- încurajarea pregătirii pentru exploatarea și diseminarea rezultatelor pe durata fazei de cercetare;

- asigurarea consistenței între activități pentru a evidenția inovarea din alte programe și a celor realizate în acest program;

- coordonarea activităților „unităților de inovare” care sunt înființate în cadrul programelor tematice, în scopul

suplimentării dimensiunii inovative în implementarea programelor (de exemplu, la selectarea și monitorizarea proiectelor) și, după caz, securizarea rezultatelor transferului tehnologic, inclusiv a proiectelor de transfer tehnologic cu un efect demonstrativ.

b) Încurajarea participării IMM

Sprijin pentru participarea IMM în CDT și activități demonstrative care să fie realizate în cadrul programelor:

- activități de „cercetare cooperativă”, la care să participe cel puțin 3 IMM reciproc independente, provenind din cel puțin două state membre, care să caute rezolvarea problemelor tehnologice comune, interne, sau prin delegarea unei a treia entități juridice cu capacitate corespunzătoare de cercetare;

- activități care să sprijine și să încurajeze participarea IMM la proiecte de cercetare cooperativă (de exemplu, pe baza acordării de „premiu exploratorii”), în acord cu cerințele IMM pentru un sistem de sprijin flexibil și accesibil.

Sprijin pentru asigurarea și îmbunătățirea diseminării și valorificării rezultatelor din cadrul programelor tematice.

4. A PATRA ACTIVITATE

Tema orizontală „Îmbunătățirea potențialului uman de cercetare și a bazei de cunoștințe social-economice”

Lumea își îmbunătățește baza de cunoștințe. Prioritatea Comunității în acest domeniu este calitatea cercetătorilor, inginerilor și tehnicienilor săi. Scopul său este de a păstra și de a ajuta la dezvoltarea acestui potențial printr-un sprijin important în sensul instruirii și mobilității cercetătorilor și prin îmbunătățirea accesului la infrastructurile de cercetare.

Comunitatea are, de asemenea, o tradiție puternică de cercetare în domeniul științelor sociale și economice și al științelor umane, care trebuie să fie mobilizată pentru identificarea necesităților și cerințelor economice și sociale, în prezent și viitor, pentru a contribui la competitivitatea și calitatea vieții cetățenilor Comunității.

1. Obiective generale

Obiectivele generale ale acestei activități, care trebuie realizate în legătură cu acțiunile din întregul program-cadru, sunt concentrate în două domenii importante de activitate, și anume: îmbunătățirea potențialului uman de cercetare și îmbunătățirea bazei de cunoștințe social-economice. În cele din urmă acțiunile vor fi în sensul:

- dezvoltării potențialului uman de cercetare al Comunității, prin eforturi speciale de asigurare a egalității accesului și stabilirii unui mai bun echilibru între bărbați și femei, prin instruirea și mobilitatea cercetătorilor pentru a contribui, *inter alia*, la eforturile de creare de noi locuri de muncă;

- îmbunătățirii accesului la infrastructurile de cercetare;
- sprijinirii Comunității pentru a deveni o atracție pentru cercetători și pentru promovarea cercetării europene pe scena internațională, precum și pentru promovarea unei culturi europene științifice și tehnologice;

- întăririi bazei de cunoștințe social-economice printr-o acțiune-cheie specifică, pentru o mai bună înțelegere a problemelor-cheie cu care se confruntă societatea europeană;

- sprijinirii dezvoltării științifice și a politicilor tehnologice, precum și a altor politici comunitare.

2. Acțiuni specifice programului orizontal

a) Îmbunătățirea potențialului uman de cercetare

Sprijinirea instruirii și mobilității cercetătorilor

Acțiunile vor acoperi:

- stabilirea de rețele de instruire pentru cercetare, pe proiecte de înaltă calitate, inclusiv pentru acelea provenind din domenii noi de cercetare, axate pe subiecte liber alese de cercetători. Accentul se va pune pe instruirea și pe dezvoltarea tinerilor cercetători la nivel pre-doctoral și post-doctoral;

- stabilirea unui sistem coerent de burse „Marie Curie”, axat pe burse individuale pentru tineri cercetători de valoare, cu experiență de cercetare corespunzătoare, acordate pentru subiecte alese de cercetătorii înșiși.

Schemele suplimentare și complementare includ:

- burse găzduite de industrie, acordate în regim de finanțare comună întreprinderilor (inclusiv IMM) pentru instruirea tinerilor cercetători;

- burse de dezvoltare pentru sprijinirea dezvoltării capacității cercetării de vârf în regiunile defavorizate ale Comunității;

- burse pentru cercetătorii cu experiență pentru promovarea mobilității între industrie și academie;

— sprijin pentru vizite scurte ale studenților doctoranzi în locuri de instruire.

Îmbunătățirea accesului la infrastructurile de cercetare

Scopul principal este de a îmbunătăți accesul la infrastructurile de cercetare (instalații mari, rețele de distribuție a facilităților, centre infrastructurale de competență), cu specificația că aceste măsuri nu sunt preluate de alte activități ale programului-cadru. În cele din urmă măsurile sunt luate pentru sprijinul cercetătorilor cu acces transnațional la infrastructurile care sunt de interes pentru Comunitate, ținând seama de raritatea și/sau de specializarea lor, incluzând, acolo unde este necesar, măsuri complementare pentru sprijinul stabilirii rețelelor dintre infrastructurile operaționale și proiectele aferente de cercetare.

Promovarea excelenței științifice și tehnologice

Acest obiectiv este necesar pentru stimularea, prin schimb, a excelenței științifice și tehnologice și pentru obținerea celor mai bune realizări ale cercetării. Activitățile vor fi construite pe activitățile naționale complementare și vor include sprijin pentru conferințe științifice de înalt nivel, interconectarea cercetătorilor din Comunitate cu colegi care își desfășoară activitatea în afara Comunității, distincții pentru activitatea de cercetare de nivel înalt, inclusiv „Premiul European Descartes” acordat cercetătorilor pentru rezultate științifice și tehnologice deosebite, obținute din cercetarea europeană desfășurată în colaborare, și acțiuni care cresc conștientizarea publicului și produc informații asupra unor subiecte de importanță științifică, disponibile publicului la nivelul Comunității, inclusiv prin intermediul rețelelor electronice.

b) *Acțiuni-cheie: îmbunătățirea bazei de cunoștințe socio-economice*

Scopul acestei acțiuni-cheie este să definească fundamentul dezvoltării culturale, economice și sociale, cu crearea de noi locuri de muncă și pentru crearea societății bazate pe cunoaștere în Europa. Ea acoperă un număr de subiecte care corespund obiectivelor generale din programul-cadru. Activitatea se va concentra pe:

— analiza schimbărilor sociale, demografice și structurale, inclusiv a fenomenului de xenofobie, rasism și emigrare în Europa, precum și a impactului acestora asupra dezvoltării economice, integrării sociale și protecției sociale;

— relații între dezvoltarea tehnologică, ocuparea forței de muncă și societate, inclusiv condiții de lucru și calificarea forței de muncă, precum și inovarea în educație și instruire, inclusiv pentru noile profesii apărute;

— analiza rolului în schimbare al instituțiilor europene, sistemelor de guvernare și cetățeniei în procesul integrării europene, luând în considerare impactul cultural, mediul social și legal. Validarea noilor modele de dezvoltare, urmărind creșterea coeziunii economice și sociale, reducerea șomajului și calitatea vieții, luând în considerare dezvoltarea de servicii și economia paralelă.

c) *Alte activități vor fi realizate în sprijinul politicilor de dezvoltare științifice și tehnologice*

Scopul constă în sprijinirea dezvoltării bazei de cunoștințe specifice, necesare elaboratorilor de politici și altor utilizatori, pe teme legate de politici în domeniul științei și tehnologiei europene. Fundamentată și complementară activităților naționale și internaționale, această acțiune va acoperi dezvoltarea indicatorilor corespunzători și de comparație, urmărirea și evaluarea tehnologică, analiza strategică a elementelor specifice de politică și, acolo unde este necesar, promovarea unui schimb de informații și experiență între elaboratorii de politici și cercetători.

3. Interacțiunea cu acțiuni legate de alte activități din programul-cadru

Această activitate va include acțiuni de coordonare, sprijin și însoțire, necesare pentru asigurarea consistenței cu acțiuni întreprinse în alte programe din programul-cadru, asupra aspectelor legate de obiectivele și de activitățile acestui program. Programul va asigura, de asemenea, prin mecanisme corespunzătoare de monitorizare și coordonare, includerea adecvată a considerațiilor de natură strategică și social-economică în activități de cercetare ale programelor tematice.

ANEXA Nr. III

CEL DE AL CINCILEA PROGRAM-CADRU (1998 – 2002)

Sume și repartitie

	— milioane ecu — (prețuri curente)
Acțiuni indirecte:	
— prima activitate	10.843 ¹⁾
— cea de a doua activitate	475
— cea de a treia activitate	363
— cea de a patra activitate	1.280
Acțiuni directe ²⁾	739
<i>Suma totală maximă</i>	13.700

¹⁾ din care, în medie 10% pentru IMM.

²⁾ vor fi realizate de JRC.

	— milioane ecu —
Repartizare indicativă între temele primei activități:	
— calitatea vieții și managementului resurselor vii	2.413
— societatea informațională prietenoasă pentru utilizator	3.600
— creștere competitivă și durabilă	2.705
— energie, mediu și dezvoltare durabilă:	
— mediu și dezvoltare durabilă	1.083
— energie	1.042
	10.843

REGULI

pentru participarea financiară a Comunității

Comunitatea va contribui financiar la activitățile de cercetare și dezvoltare tehnologică, inclusiv la activitățile demonstrative, denumite în continuare *acțiuni indirecte CDT*, realizate în cadrul programelor specifice de implementare a programului-cadru. În completare se vor realiza activități directe de cercetare și dezvoltare în domeniile acoperite de programul-cadru, denumite în continuare *acțiuni directe CDT*.

1. Acțiuni indirecte CDT

Acțiunile indirecte CDT vor cuprinde: acțiuni cu împărțirea costurilor, care vor fi mecanismul principal pentru implementarea programelor specifice, cum ar fi burse de instruire, sprijin pentru rețele, acțiuni concertate și măsuri de însoțire.

a) *Acțiuni cu împărțirea costurilor:*

• proiecte de cercetare și dezvoltare tehnologică, proiecte demonstrative, proiecte combinate CDT/demonstrative:

— proiecte de cercetare și dezvoltare tehnologică: proiecte destinate să conducă la obținerea de cunoștințe noi, utile la dezvoltarea de noi produse, procese și/sau servicii și/sau la îmbunătățirea celor existente, pentru a răspunde cerințelor politicilor comunitare;

— proiecte demonstrative: proiecte destinate să demonstreze viabilitatea noilor tehnologii, care oferă un avantaj economic potențial, dar care nu pot fi comercializate direct;

— proiecte combinate CDT/demonstrative: proiecte atât cu componentă de cercetare și dezvoltare tehnologică, cât și cu componentă demonstrativă;

• îmbunătățirea accesului la infrastructurile de cercetare.

În completare vor fi acordate măsuri de sprijin al infrastructurii de cercetare în cadrul altor acțiuni indirecte CDT, sprijin pentru îmbunătățirea accesului la infrastructurile de cercetare, la costurile adiționale primite de cercetătorii Comunității și punerea la dispoziție de instalații;

• stimularea tehnologiilor pentru încurajarea și facilitarea participării IMM la activități CDT:

Proiecte de „cercetare cooperativă”: proiecte ce permit participarea a cel puțin 3 IMM independente din cel puțin două state membre, pentru transferarea rezolvării problemelor tehnologice comune către entități legale terțe cu capacități corespunzătoare de cercetare.

„Premii exploratorii” pentru sprijinirea fazei exploratorii a proiectului. Aceasta poate consta în studii de fezabilitate, pregătirea și validarea proiectului, căutare de parteneri pentru o perioadă care nu va depăși 12 luni.

b) *Burse de instruire*

Bursele de instruire se definesc în contextul celei de-a patra activități (burse „Marie Curie”). Bursele ce se acordă în cadrul activităților 1, 2 și 4 vor asigura o indemnizație pentru bursier, care va include cheltuielile de asigurare socială și o contribuție la costurile implicate de mobilitate. Va fi inclusă o contribuție la costurile eligibile ale instituției gazdă, în cazul în care aceasta se află în Comunitate.

c) *Sprijin pentru rețele de instruire de cercetare și rețele tematiche:*

• rețele de instruire de cercetare în contextul celei de-a patra activități. Sprijinul va fi acordat pentru costurile adiționale eligibile legate de înființarea și funcționarea rețelei;

• rețele tematice: rețelele grupează, de exemplu, întreprinderi, utilizatori, universități, centre de cercetare, organizații și infrastructuri de cercetare, constituite în jurul unui obiectiv științific și tehnologic dat, astfel încât să se faciliteze coordonarea activităților și transferul de cunoștințe. Sprijinul va fi acordat pentru costurile adiționale eligibile de coordonare și implementare a rețelei.

d) *Acțiuni concertate*

Acțiunile concertate vor fi destinate coordonării proiectelor CDT care au primit deja finanțare în scopul schimbului experienței acumulate, extinderii efortului de cercetare la diverși factori implicați pentru atingerea masei critice, pentru diseminarea rezultatelor și informarea utilizatorilor.

e) *Măsuri de însoțire*

Măsurile de însoțire vor contribui la implementarea programelor specifice sau la pregătirea activităților viitoare pentru atingerea obiectivelor lor strategice. Ele vor căuta să pregătească sau să sprijine alte acțiuni indirecte CDT. Se exclud măsurile dedicate comercializării produselor, proceselor sau serviciilor, activităților de marketing și promovării vânzărilor.

Deciziile adoptate pentru programele specifice pot detalia acțiunile indirecte CDT descrise mai sus, aducând condiții suplimentare sau limitări.

Regulile de participare a întreprinderilor, centrelor de cercetare și universităților la acțiuni indirecte CDT și pentru diseminarea rezultatelor vor fi specificate în decizia Consiliului, adoptată conform art. 130 j) din tratat. Costurile eligibile vor fi definite în această decizie și specificate detaliat în contract.

În completarea acțiunilor directe CDT descrise mai jos JRC vor concura progresiv pentru finanțarea acțiunilor indirecte CDT ale programului-cadru.

2. Acțiuni directe CDT

Acțiunile directe CDT, implementate prin Centre Comune de cercetare (JRC), vor acoperi cercetarea și activitățile de sprijin științific și tehnic cu caracter instituțional. JRC poate asigura sprijin acolo unde are expertiză specială sau chiar unică, comunitară, sau unde i s-au încredințat activități necesare de încadrare și implementare a sarcinilor și politicilor comunitare care implică Comisia, conform tratatului, și care necesită imparțialitatea JRC. JRC va realiza activitățile sale în strânsă cooperare cu comunitatea științifică și cu întreprinderile din Europa.

3. Cotele de participare

În deciziile de adoptare a programelor specifice care implementează cel de al cincilea program-cadru nu vor exista derogări de la cotele financiare de participare specificate mai jos, cu excepția unor cazuri speciale bine justificate.

Activitate

Cota participării la programul-cadru

Acțiuni indirecte

Proiecte tehnologice și de cercetare	50% din costurile eligibile totale ¹⁾ și 2)
Proiecte demonstrative	35% din costurile eligibile totale ¹⁾ și 2)
Proiecte combinate cercetare/demonstrații	între 35% și 50% din costurile eligibile totale ^{1), 2)} și 3)
Sprijin pentru acces la infrastructuri de cercetare	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Proiecte de „cercetare cooperativă“	50% din costurile eligibile totale ¹⁾
„Premii exploratorii“	75% din costurile eligibile totale
Burse de instruire	maximum 100% din costurile eligibile adiționale ⁴⁾
Rețele de instruire în cercetare	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Rețele tematice	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Acțiuni concertate	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Măsuri de însoțire	maximum 100% din costurile eligibile adiționale
Acțiuni directe	100% din costuri

¹⁾ Aceste cote pot fi modificate în cazuri individuale care se conformează cadrului de lucru al Comunității pentru ajutorul de stat pentru cercetare și dezvoltare și art. 8 din Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii ale Acordului OMC.

²⁾ În situația specială a entităților legale care nu țin evidență contabilă analitică, costurile eligibile adiționale generate ca rezultat al cercetării vor fi finanțate până la 100%.

³⁾ 35% din partea demonstrativă, 50% din partea CDT.

⁴⁾ În cazul bursei găzduite de industrie, aceasta va fi în mod uzual de circa 50% din totalul costurilor eligibile.

4. Întreprinderi comune

Orice decizie a Consiliului luată ca urmare a art. 130 o), conform art. 3 (2) din prezenta decizie, se va supune, acolo unde este necesar, regulilor de participare financiară ale Comunității.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro